

ඉස්ලාම් හි අති වැදගත් කරුණු කිහිපයක් සම්බන්ධයෙන් වූ ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු

කතා

අශ්-ෂෙයික් අබ්දුර්‍රහ්මාන් අස් සඅද්දී

Sinhala
සිංහල
අලාමාද්

පරිවර්තනය
මාහිර් රමීඩීන්

සෝදුපත් කියවීම
මුහම්මද් අභ්‍යාසාද්

سؤال وجواب في أهم المهمات

الشيخ عبد الرحمن السعدي

ترجمة

ماهر رمدين

مراجعة

محمد أساد

සිංහල

Sinhala

سنهالي

Osoul Center

මෙම පොත උසුල් අන්තර්ජාතික මධ්‍යස්ථානය විසින් සංස්කරණය කොට අති අතර මෙහි ආවේණික කර ඇති සියලුම ජායාරූපවලට හිමිකම් ලබනුයේ එම ආයතනයයි. පහත සඳහන් කොන්දේසි දෙක මත ඕනෑම අයුරින් මෙම පොත තැවෙන ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අවසර ඇත. 1: මෙම මධ්‍යස්ථානයෙහි අවසරය හා පිළිගැනීම සියලු සංස්කරණ මත පැහැදිලිව සඳහන් විය යුතුය. 2: මෙම මධ්‍යස්ථානය වෙත යොමු නොකොට කිසිදු වෙනසක් හෝ සංශෝධනයක් කිරීමට නොහැක. මෙම පොත තැවෙන මුද්‍රණය කිරීමේදී උසස් ප්‍රමිතිය පවත්වා ගැනීමට මධ්‍යස්ථානය දැඩි ලෙස තීරණය කරයි.

+966 50 444 2532

+966 11 445 4900

+966 11 497 0126

B.O.Box. 29465 - Riyadh 11457

osoul@rabwah.com

www.osoulcenter.com

අපරිචිත දැනත්විත අසමසම
කරුණාත්විත අල්ලාහ්ගේ නාමයෙනි,

පටුන

පෙරවිදුන	09
ප්‍රශ්න අංක 1	11
ප්‍රශ්න අංක 2	12
ප්‍රශ්න අංක 3	14
ප්‍රශ්න අංක 4	14
ප්‍රශ්න අංක 5	15
ප්‍රශ්න අංක 6	16
ප්‍රශ්න අංක 7	17
ප්‍රශ්න අංක 8	17
ප්‍රශ්න අංක 9	18
ප්‍රශ්න අංක 10	19
ප්‍රශ්න අංක 11	20
ප්‍රශ්න අංක 12	21
ප්‍රශ්න අංක 13	23
ප්‍රශ්න අංක 14	25
ප්‍රශ්න අංක 15	26
ප්‍රශ්න අංක 16	27
ප්‍රශ්න අංක 17	28
ප්‍රශ්න අංක 18	30
ප්‍රශ්න අංක 19	31
ප්‍රශ්න අංක 20	32
ප්‍රශ්න අංක 21	32
ප්‍රශ්න අංක 22	33

පෙරවදන

සියලු ප්‍රශංසා අල්ලාහ් සතුය. අලංකාර නාමයන් ද පරිපූරණ ගුණාංගයන් ද විහිදී පැතිර පවතින ආශිර්වාදයන් ද ඔහු සතුය. ආගමෙහි හා මෙලොව හා පරලොව පිවිසියේ උන්නතිය උදෙසා එවනු ලැබූ මුහම්මද් (සල්ලල්ලාහු අලය්හි වසල්ලම්) තුමාණන් වෙත ශාන්තිය හා සමාදානය අපේ චේතා! යි පනව්.

මෙය ඉතා අත්‍යවශ්‍ය වූ අප හොදින් වටහා ගත යුතු වූ ආගමික කර්තව්‍ය හා විශ්වාසයේ මූලික කර්තව්‍ය අනුලත් කරමින් ගොනු කරනු ලැබූ කූඛා පොත් පිංචියකි. එය වටහා ගැනීමටත් වටහා දීමටත් හඳුදර්මේදී හා ඉගැන්වීමේදී වඩාත් පැහැදිලි ව අවබෝධ කර ගැනීමටත් පහසු අයුරින් ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු ස්වරූපයෙන් සකස් කොට ඇත්තෙමි.

ප්‍රශ්න අංක 1

❁ තව්හීද් හෙවත් චිකීයකරණයෙහි සීමාවන් කුමක්ද? විවායෙහි කොටස් මොනවාද?

❁ පිළිතුර:

තව්හීද් හි සීමාව යනු එයට අදාළ සියලුම අංශ චිකීයකරණය කිරීම වේ. එනම් ගැතිකම පිළිබඳ දැනුම, එය ප්‍රතිපත්තියක් වශයෙන් ගැතීම, එය පිළිගැනීම, එය විශ්වාස කිරීම වැනි සියලුම කරුණු වලදී ඔහුගේ පූර්ණ ගුණාංග ඔහුට පමණක් උරුම කර එහි ඔහු චිකීයත්වයට පත් කිරීමය. අත්තෙන්ම සියල්ල මැදි ඔහුට දේවත්වය හා තැමදුම් හිමි විය යුතුය. ඉන් පසුව සියලුම තැමදුම් වර්ග ඔහුට පමණක් වෙන් කළ යුතුය. මෙම හැඳින්වීම අනුව තව්හීද් කොටස් 3 කට බෙදී යයි.

❁ පළමුවැන්න: තව්හීදුර් රැකුබ්බියා:

එනම්, මැජීම්, පෝෂණය කිරීම, සැලසුම් කිරීම, පුහුණු කිරීම, යන සියලු පරිපාලනයන් හි පෝෂකයාණන් ව චිකීය බාවයට පත් කරමින් ඔහු ව පිළිගැනීමය.

❁ දෙවැන්න: තව්හීදුල් අස්ලාඋ වස් - සිඛාත්:

එනම්, අල්ලාහ් ඔහු ගැන කවර ආකාරයෙන් ස්ථිර ව පවසා අත්තෙන් ද ඒ අයුරින් හෝ ඔහුගේ දූත මුහම්මද් (සල්ලල්ලාහු අලය්හි වසල්ලම්) තුමාණන් ඔහු ගැන කවර ආකාරයෙන් ස්ථිර ව පවසා සිටියේ ද ඒ

අයුරින් ඔහු ව තහවුරු කිරීම හා කිසිදු ආදේශ කිරීමකින් හෝ සමාන කිරීමකින් හෝ වෙනස් කිරීමකින් හෝ අමතර දෙයක් එකතු කිරීමකින් හෝ තොරව එසේ පෙන්වා දුන් ගුණාංග ස්ථිර ව පිළිගත යුතු වේ.

❁ තුන්වැන්න:

සියලුම තැවැත්වීම් වර්ග ඒවායෙහි කොටස් හා ඒවායෙහි එක් එක් අංශ අල්ලාහ්ට පමණක් ඉටු කිරීම. මේ කිසිවක් වෙනත් කිසිදු කෙනෙකු සම්බන්ධ නොකොට අවංක ව ඉටු කිරීම.

මේවා තව්හීද් හි වර්ග වේ. ගැත්තෙකු මේ සියලු කරුණු පිළිපදින තෙක් ඔහු හිසම මුඛයින්ද හෙවත් අල්ලාහ් ව ඒකීයත්වයට පත් කළ කෙනෙකු නොවනු ඇත.

ප්‍රශ්න අංක 2

❁ ඊමාන් හා ඉස්ලාම් යනු කුමක් ද? ඒ දෙකෙහි මූලිකාංග මොනවාද?

❁ පිළිතුර:

ඊමාන් යනු අල්ලාහ් හා ඔහුගේ ධර්ම දූතයාණන් කවර දෙයක් සත්‍ය යැයි පවසා ඒවා විශ්වාස කරන මෙන් හිඟෝග කර හිඬේ ද, ඒ සියල්ල හිරිසාර ව විශ්වාස කොට සැබෑ කිරීමයි. ක්‍රියාවන් හා බැඳුණු දෑ ඉස්ලාමයයි. ඒනම් අල්ලාහ්ට පමණක් යටහත් වීම ඔහුට පමණක් අවනත ව කටයුතු කිරීම වේ.

ඊලාන් හා ඉස්ලාම් යන දෙකෙහිම මූලිකාංග අල්කූර්ආනය පවසන අයුරින් මෙසේය:

﴿قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّهِمْ وَلَا تُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾

[البقرة: 136]

"අපි අල්ලාහ් ව විශ්වාස කළෙමු. තව ද අප වෙත පහළ කළ දෑ ද ඉබ්‍රාහිම්, ඉස්මාඊල්, ඉශාක්, යූසූෆ් හා අස්බාන් (හෙවත් ඔවුන් ගේ පරපුර) වෙත පහළ කළ දෑ ද මුසා හා ඊසා වෙත පිරිනමනු ලැබූ දෑ ද තම පරමාධිපතිගෙන් තබී වරෙන් ට පිරිනමනු ලැබූ දෑ ද විශ්වාස කළෙමු. ඔවුන් අතුරින් කිසිවෙකු ව අපි වෙත නොකළෙමු. තව ද අපි ඔහු ට අවිනාන වූවෝ වෙමු." යැයි නුඹලා පවසනු. (03:84)

මේ පිළිබඳව තබී (සල්ලල්ලාහු අලය්හි වසල්ලම්) තූමා මෙසේ විග්‍රහ කළේය.

ඊලාන් යනු අල්ලාහ් ව ද ඔහුගේ මලක්වරු ද ඔහුගේ ආගම් ද ඔහුගේ දුතවරු ද අවසන් දිනය ද යහපත හෝ අයහපත ඉදෙවිය අනුව සිදු වන බව ද ඔබ විශ්වාස කිරීමය. තවද ඉස්ලාම් යනු තමෙදුමට සුදුසුයා අල්ලාහ් හැර වෙනත් දෙව්දෙකු නොමැති බව හා සැබැවින්ම මුහම්මද් (සල්ලල්ලාහු අලය්හි වසල්ලම්) තූමා අල්ලාහ්ගේ ධර්ම දුතයාණන් බව ඔබ සාක්ෂි දැරීම ද සලාතය විදිමත් ව ඔබ ඉටු කිරීම ද ඔබ සකාන් පිරිනැමීම ද ඵලාන් මස ඔබ උපවාසයේ නිරත වීම ද ඔබ (අල්ලාහ්ගේ) නිවසට ගොස් හැජ් වනාවන් ඉටු කිරීම ද වේ.

මේ අනුව එතුමාණෝ හඳුවන් තුළ ඇති වන විශ්වාසය ඊලාන් ලෙස ද ඛාහිර ලෙසින් ඉටු කෙරෙන වනාවන් ඉස්ලාම් ලෙස ද පැහැදිලි කොට ඇත.

ප්‍රශ්න අංක 3

❁ **අල්ලාන්ගේ භාම හා ඔහුගේ ගුණාංග විශ්වාස කිරීමෙහි වූ මූලිකාංග මොනවාද?**

❁ **පිළිතුර:**

ඒම මූලිකාංග තුනකි: ඒනම් අල්ලාන්ගේ සියලුම අලංකාර නාම පිළිබඳ විශ්වාසය, ඔහු විසින් හඳුන්වා දුන් ඔහුගේ ගුණාංග විශ්වාස කිරීම, ඔහුගේ ගුණාංග හා ඒ සමඟ බැඳුණු න්‍යායන් විශ්වාස කිරීම. ඒ අනුව අල්ලාන් ස්ථවරෙදය, සියලුම පිළිබඳ ස්ථවප්‍රකාරයෙන් දන්නා ජර්ජුර්ණ දැනුම ඔහු සතු බවත් සියලු දෑ කෙරෙහි තම බලය යොදන මහා බලපරාක්‍රමයාණන් බවත් ඔහු සිතන අය වෙත තම අභිමතන් කරුණාව දක්වන මහා කරුණික කරුණා ගුණයෙන් යුක්ත බවත් විශ්වාස කරන්නෙමු. මෙලෙස රොසු නාම හා ගුණාංග ඒ හා බැඳුණු න්‍යායයන් ද විශ්වාස කළ යුතුය.

ප්‍රශ්න අංක 4

❁ **අල්ලාන් සියලුම මැටීම් වලට ඉහළින් සිටියි. ඔහු අර්ෂ් මත ස්ථාපිත ව සිටියි යන ප්‍රකාශයෙහි ඔබගේ මතය කුමක් ද?**

❁ **පිළිතුර:**

සියලුම අදහස් හා යථාර්ථයන්ට ඉහළින් සිටින්නා අපගේ පරමාධිපති

අල්ලාහ් යැයි අපි හඳුනාමු. ඔහු වර්යාවෙන් උසස්ය. ගුණාංගයෙන් උසස්ය. බලයෙන් උසස්ය. පාලනයෙන් උසස්ය. එමෙන්ම ඔහු ඔහුගේ මැවීම් වලින් තොරය. ඊට භාන්දසිත්ම වෙනස්ය. ඔහු පිළිබඳ ව ඔහු වර්ණනා කර ඇති පරිදි ඔහුගේ අර්ෂ් භාවෙන් භාජ්ඛාතියේ ස්ථාපිත ව සිටියි. එසේ ඔහු ස්ථාපිත ව සිටින බව දන්නා කරුණක් වුව ද ස්ථාපිත ව සිටින ආකාරය නොදන්නා කරුණකි. ඔහු ස්ථාපිත ව සිටින බව අපට දන්නා තිබුණ ද ස්ථාපිත ව සිටින ආකාරය පිළිබඳ අප වෙත දන්නා තැන. මැවුම්කරුගේ අනෙකුත් සියලුම ගුණාංගයන් පිළිබඳ අප පැවසිය යුත්තේ ද මේ ආකාරයෙනි. එනම් ඔහු ඔහුගේ ගුණාංග පිළිබඳ අපට දන්නා අති නමුත් එහි ආකාරය පිළිබඳ අපට දන්නා නොමැත. ඒ අනුව ඔහු ඔහුගේ ග්‍රන්ථයේ හා ඔහුගේ දූතයාණන් මාර්ගයෙන් දන්නා අති අයුරින් ඒ සියල්ල විශ්වාස කිරීම අපගේ වගකීමය. ඊට අමතර ව කිසිවක් එකතු කිරීම හෝ අඩු කිරීම කිසියෙන් නොකළ යුත්තකි.

ප්‍රශ්න අංක 5

❁ අල්ලාහ්ගේ කරුණාවන් ඔහු පළමු අතැසට පහළ වීම වැනි කරුණු පිළිබඳ ඔබගේ ප්‍රකාශය කුමක් ද?

❁ පිළිතුර:

අල්ලාහ්ගේ කරුණාව, පිළිගැනීම, පහළ වීම, පැවිණීම වැනි ඔහු ගැන ඔහු වර්ණනා කළ සියලු දේ අපි පිළිගන්නෙමු. විශ්වාස කරන්නෙමු.

එමෙන්ම අල්ලාහ්ගේ දුතයාණන් කවර අයුරින් අල්ලාහ් ගැන වර්ණනා කර
අත්තේ ද ඔහුගේ මැවීම් වලින් කිසිවක් එයට ආදේශ නොකොට අපි
පිළිගන්නෙමු. විශ්වාස කරන්නෙමු. හේතුව ඔහු මෙන් කිසිවක් නොමැති
බැවිනි. ඔහුට පෞරුෂත්වයක් ඇත. නමුත් ඔහුගේ පෞරුෂත්වයට සමාන
කිසිවක් නොමැත. ඔහුට උසස් ගුණාංග ඇත. නමුත් එම ගුණාංග වලට
සමාන කිසිදු ගුණාංගයක් නොමැත. මෙම කරුණු තහවුරු කරමින් හා
ඒවා තුළින් අල්ලාහ් මෙතෙහි කොට අල් කුර්ආනයේ හා සුන්නාටේ ඉතා
පැහැදිලි වී සඳහන් වී ඇති කරුණු හා සමාන කිරීම, ආදේශ කිරීම,
සැසඳීම, හවුල් කිරීම වැනි කටයුතු වලින් ඔහු වී පිවිතුරු කිරීම සඳහා
පොදුවේ පවතින කරුණු එයට සාධක වශයෙන් පිහිටා ඇත.

ප්‍රශ්න අංක 6

❁ අල්ලාහ්ගේ කතාව හා කුර්ආනයේ සඳහන් කරුණු පිළිබඳ ඔබගේ ප්‍රකාශය කුමක් ද?

❁ පිළිතුර:

කුර්ආනය යනු අල්ලාහ් පහළ කළ ඔහුගේ වදන් පෙළයි. එය නිර්මාණය කළ ග්‍රන්ථයක් නොවේ. එය ඔහු විසින්ම බිහි කරනු ලැබූ අතර අවිඛානයේ යොමු කරනු ලබනුයේ ද ඔහු වෙතමය. එහි ඇතුළත් වී ඇති ප්‍රකාශ හා අදහස් සැබෑ ලෙස අල්ලාහ් කතා කළ දෑය. ඔහු කතා නොකර සිටියේ නැත. ඔහු කැමති දෑ කැමති අවස්ථාවක කතා කරයි. ඔහුගේ කතාවට නිමාවක් හෝ අවිඛානයක් හෝ නොමැත.

ප්‍රශ්න අංක 7

❁ පොදුවේ ර්මාන් (හෙවත් දේව විශ්වාසය) යනු කුමක් ද? එය අඩු වැඩි වේවි ද?

❁ පිළිතුර:

විශ්වාසය යනු හදවත තුළ ඇති කර ගන්නා ප්‍රතිපත්තිය සංකල්ප එහි ක්‍රියාකාරකම්, ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම් හා මුඛින් පිට කරන ප්‍රකාශයන් සඳහා භාවිතා කරන පොදු නාමයකි. එබැවින් දැනලෙහි ඇති සියලුම මූලිකාංග හා එහි අතුරු කරුණා විශ්වාසය තුළ අන්තර්ගත වේ. ඒ අනුව ප්‍රතිපත්තියේ බලවත්කම හා එහි පවතින ධනාත්මක භාවය යහකම් ඉටු කිරීම හා යහ ප්‍රකාශයන් පැවැත්වීම ඒවායෙහි අධික වශයෙන් නිරත වීම වැනි කරුණු තුළින් විශ්වාසය වැඩි වන අතර ඒවාට ප්‍රතිවිරුද්ධ ව කටයුතු කිරීම තුළින් විශ්වාසය අඩු වී යයි.

ප්‍රශ්න අංක 8

❁ අනාගතමත් පාපනරයකුගේ ජීවිත කුමක් ද?

❁ පිළිතුර:

ඒකීය ජේවත්වය පිළිගත් ජේව විශ්වාසවන්තයා සියලු පාපයන්ගෙන්

ඉවත් ව සිටින්නෙකි. ඒ සමඟම ඔහු විශ්වාස කළ යුතු දෑ ද විශ්වාස කරයි. යමෙකු මූලික විශ්වාසයන් අත් හරින්නේ ද එමගින් ඔහු පාපියකු බවට පත් වේ. ඔහුගේ විශ්වාසය හීන වී යයි. ඔහුගේ විශ්වාසයට ඔහු විශ්වාසනීයත්වයක් එකතු වේ. ඔහු කළ පාපය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේ සම්පූර්ණ අයිතිය ඔහුගේ මැදිහත්වීමට සහය. ඒ සමඟම ඔහු නිරයේ සදාතනික ව වෙසෙන්නේ නැත. පොදුවේ පූර්ණ විශ්වාසය නිරයට විවිසීමෙන් වළකනු අතර අඩු පාඩුකම් අති විශ්වාසය එහි සදාතනික ව හැඳි සිටීමෙන් වළකාලයි.

ප්‍රශ්න අංක 9

❁ විශ්වාසවන්තයින් සතු තරාතිරම් කොපමණ ද? ඒවා මොනවාද?

❁ පිළිතුර:

විශ්වාසවන්තයින් වර්ග තුනකි:

1. සාබිකුන් භාවත් යහකම් කිරීමෙහි පෙරටුගාමීහු. මොවුහු නියම කරනු ලැබූ අනිවාර්යය දෑ හා වඩාත් වැදගත් අනිවාර්ය දෑ පිළිපදවීමත් ඒවා ක්‍රියාත්මක කරති. තහනම් දෑ හා පිළිකුල් සහගත දැයින් වැළකී ඒවා අතහැර දමති.
2. මුක්තසිදුන් භාවත් සකසුරුවම් සහිත ව කටයුතු කරන්නෝ. මොවුහු නියම කරනු ලැබූ අනිවාර්යය දෑ කෙරෙහි පමණක් හැඳි කටයුතු කරති. තහනම් දැයින් වැළකී සිටිති.

- 3. ප්‍රාලිමුත ලිප්තූස්හිමි හෙවත් තමන්ටම අපරාධ කර ගත්තෝ, මොවුන් දැහැළි ක්‍රියාවන් සමඟ පාපකාරී ක්‍රියාවන් ද මුසු කර ගත්තෝ වෙති.

ප්‍රශ්න අංක 10

❁ ගැත්තන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තීන්දුව කුමක් ද?

❁ පිළිතුර:

ගැත්තන් අල්ලාහ්ට යටහත් වී කරන කුමන ක්‍රියාවක් වුව ද ඔහුට පිටුපා කරන කුමන පාපකාරී ක්‍රියාවක් වුව ද එය අල්ලාහ්ගේ මැරවීමෙහි ඔහුගේ තීන්දුවෙහි හා ඔහුගේ විණුමෙහි අරනුයුත් වී ඇති දෑ ය. තමන් ඔවුන් එයට අදාළ වී ක්‍රියා කළ ද අල්ලාහ් කිසිවිටක එය ඔවුන් කෙරෙහි බල නොකළේය. ඔවුන්ගේ අනිමතයට ඔවුන්ගේ ශක්තියට අනුව ක්‍රියා කිරීමට හිඳහැස දී ඇත. එය ඔවුන්ගේ හිසම ස්වභාවයයි. ඔවුන් එම ක්‍රියාවන් මගින් වර්ණනා කරනු ලබති. ඒ අනුව ඔවුන්ට ප්‍රතිපල හා ප්‍රතිවිපාක දෙනු ලබති. එය අල්ලාහ්ගේ හිසම මැරවීමය. හේතුව ඔවුන් මවනු ලැබුවේත් ඔවුන්ගේ සිතුවිලි ඔවුන්ගේ ශක්තිය හා ඔවුන්ට සිදු වන සියලුම මවනු ලැබුවේත් අල්ලාහ් වන බැවිනි. එබැවින් අල්ලාහ්ගේ මැරවීම් හා ඒවායෙහි ස්වභාවයන් ගුණාංග හා චලිතයන් පිළිබඳ වී අල් කූර්ආනය හා සූන්නා වී පවසා ඇති සියලුම අයි විශ්වාස කරන්නෙමු. ගැත්තන් හොඳ හා නරක සිදු කරති. ඔවුන්ගේ එම ක්‍රියාවන්ට හිඳහැස

දෙනු ලැබූ අපහාසයන්ට කුර්ආනය හා හදිසය දැන්වා සිටින න්‍යායයන් ද විශ්වාස කරන්නෙමු. ඒ අනුව මිනිසාගේ හැකියාවන් වින්තනයන් මැදිහත් වී පල්ලාහ්. ඒ දෙක ඔවුන්ගේ කතා හා ක්‍රියා පිහිටීමට හේතුවක් වෙයි. හේතුව මැදි මැදිමිකර හේතුවට බලපාන කරුණ ද මැදිවේයි. තවද පල්ලාහ් සර්ව බලධාරීය. ඒ වෙනුවෙන් ඔහු ඔවුන්ට බල කිරීමට වඩා ඔවුන් සමඟ ඉතා යුක්ති ගරුක ව කටයුතු කරයි.

ප්‍රශ්න අංක 11

❁ ෂිර්ක (අල්ලාහ්ට සම කිරීම) යනු කුමක් ද? ඒවායෙහි කොටස් මොනවාද?

❁ පිළිතුර:

ෂිර්ක හෙවත් සමකිරීම කොටස් දෙකකි. රුබුබියා හෙවත් පරිපාලනය සම්බන්ධ ව අති කරන්නා වූ සමකිරීම. එනම් මැදිමි අතුරින් අපහරණ දෑ මැදිමිහි හා ඒවා සැලසුම් කිරීමෙහි පල්ලාහ්ට හවුල් කරවනු ඔහුට සමානයකු සිටින බව ගැනෙනකු සිතීමය.

දෙවැන්න: ඉබාදත් හෙවත් තැමදුම් කටයුතු වලදී අති කරන්නා වූ සම කිරීම. එය කොටස් දෙකකි: ෂිර්කූන් අක්බ් හෙවත් බරපතළ සමකිරීම හා ෂිර්කූන් අස්ගර් හෙවත් යුච් ගණයේ සමකිරීම. ෂිර්කූන් අක්බ් හෙවත් බරපතළ සමකිරීම යනු පල්ලාහ් හැර වෙනත් අයගෙන් පැහීම, ඔවුන්ගෙන් යම් යහපතක් බලාපොරොත්තු වීම, ඔවුන්ට බිය වීම වැනි තැමදුම් අතුරින්

යමක් අල්ලාහ් තොවත දේ වෙත යොමු කිරීමය. මෙය දැනමෙන් බැහැර කරවන්නකි. එසේ කරන්නන් නිරාගින්නෙහි සදාකල් වෙසෙති. ෂිරකුන් අස්ගර් හෙවත් සුළු ගණයේ සමකිරීම් යනු අල්ලාහ් තොවත දෑ මත දිවුරා සිටීම, මුණිවිචාව, මමන්වය වැනි තැරවුමක් නොවූ දෙවියන්ට සම කිරීමේ තත්ත්වයට යොමු කරවන අතැරේ මාර්ග හා මාධ්‍යයන්ය.

ප්‍රශ්න අංක 12

❁ ප්‍රචිල් ලෙස අල්ලාහ් විශ්වාස කිරීමේ ක්‍රමය කුමක් ද?

❁ පිළිතුර:

අල්ලාහ් සියලු පැවතුම් අතුරින් සදා පවතින්නාය. ස්වාධීන වූ අවශ්‍යතාවන්ගෙන් තොර වූ එකම ඒකීයය. සියලු වර්ණතාවන්ගෙන් වෙනස්ය. සර්ව සම්පූර්ණය. පූර්ණ කීර්තිය ඔහු සතුය. සියලු පැයයුම් වලින් පරිපූර්ණය. අති ශ්‍රේෂ්ඨය. අති මහත්ය. අති උන්නර්තර්භය. මැජිම් වලට ග්‍රහණය කළ නොහැකි පරිපූර්ණ ගුණාංග ඔහු සතුය. ඔහු ආරම්භකය.ඔහුට පෙර කිසිවක් නොවීය. ඔහු අවසානය. ඔහුට පසු කිසිවක් නොමැත. ඔහු බාහිර්භය. ඉන් ඛබ්බට කිසිවක් නොමැත. ඔහු අභ්‍යන්තර්භය. ඊට යටින් කිසිවක් නොමැත. සියලු ස්වභාවන්ගෙන් උන්නර්තර්භය. සියලු හැකියාවන්ගෙන් අති උසස්ය. සියලු බලයන්ගෙන් අති ශ්‍රේෂ්ඨය. සියලු දෑ පිළිබඳ සර්ව ශ්‍රදානීය. සියලු දෑ කෙරෙහි සර්ව බලධාරීය. විවිධ අවශ්‍යතාවන් විවිධ භාෂාවන්ගෙන් ඉල්ලා සිටින සියලු දෙනාගේ හැඩට සවිත් දෙන්නාය. සියලු දෑ නිරික්ෂා

කරන්නාය. ඔහුගේ මැරීම්වලට හා සැකසුමේහි ඔහු සියුම් ඥාතීය. ඔහුගේ ගුණාංග හා ක්‍රියාවන් තුළ ප්‍රශංසාලාබීය. ඔහුගේ බලය හා ශක්තිය අති උසස්ය. කරුණාවන්තය. කරුණා ගුණයෙන් යුක්තය. ඔහුගේ කරුණාව සියලු දෑ ආවරණය කොට ඇත. පවතින සියල්ල කෙරෙහි ඔහුගේ කරුණාව උපකාරය හා දයාව ව්‍යාප්ත ව ඇත. ඔහු රජුය. සියලු පාලකයින්ගේ මහා පාලකය. පාලන ක්‍රමය සිදු කරනුයේ ඔහුය. ස්වී ඥාතීය. අති උසස්ය. මැරීම් සියල්ල ඔහුට අවිනතය. ගැනිකම් ලබන්නට සුදුස්සාය. සියල්ල වෙනස් කිරීමේ බලය ඔහු සතූය. ඔහු සදා ජීවිතාන්තය. සියලු වර්ණනාවන් අන්තර්ගත කොට ගත් හිතප ජීවීය. ස්වාධීන පැවැත්මක් ඇත්තාය. කිසිවකුගේ උපකාරයෙන් නොරැඹී. සියලු ක්‍රියා විලාශයන්ගෙන් වර්ණනා කරනු ලැබීය. ඔහු සිතන දේ සිදු කරන්නාය. ඒ අනුව ඔහු සිතන දේ සිදු වන්නේය. ඔහු නොසිතූ විටක එය සිදු නොවන්නේය. මෙලෙස අපි අපගේ හැටවතින් එය පිළිගෙන මුඛින් ප්‍රකාශ කරන්නෙමු.

එමෙන්ම ඔහු අපගේ පර්වාවිද්‍යනීය. ගීර්වාපකය. පූර්ව හිදුනුකකින් තොරව මවන්නාය. මැරීම් අතර දැකින හැඩය, වඩා අලංකාර හිමාව හා එහි සැලැස්ම ගීර්වාණය කළේ ඔහුය. තැවදුවට සුදුස්සා ඔහු හැර වෙනත් දෙවියකු නොමැත. අතිකෘතියක් ස්වී බලධාරී, ස්වී පාලක, එකම දෙවිදුන් වන අල්ලාහ් හැර වෙන කිසිවෙකු වෙන අපි යටහත් නොවෙමු. යොමු නොවෙමු. හැරී නොයමු. එබැවින් අපි ඔහුවම නමැදින්නෙමු. ඔහුගෙන්ම උදව් පතන්නෙමු. ඔහුගෙන්ම යහපත අපේක්ෂා කරන්නෙමු. ඔහුටම බියවන්නෙමු. ඔහුගේ කරුණාව බලාපොරොත්තු වෙමු. ඔහුගේ හිතියට හා දැකූවටම බියවෙමු. ඔහු හැර වෙනත් පර්වාවිද්‍යනීයකු අපට නොමැත. එබැවින් අපි ඔහුගෙන්ම පතන්නෙමු. ඔහුගෙන්ම අයැද

සිටින්නෙමු. ඔහු හැර වෙනත් දෙව්දෙනු නොමැත. මෙලොව ජීවිතයේ හා මතු ලොව ජීවිතයේ විදිමත් ඔවු අපගේ භාරකරු වන ඔහුගෙන්ම අයදා සිටින්නෙමු. ඔහුගේ උපකාරය යහපත් විය. අපි වන සියලු ආකාරයේ හදුරු දෑ හා පිළිකුල් සහගත දෑ අපෙන් වළකවන්නා ඔහුය. මෙලොස අපි හෘදයාංගවම සාක්ෂි දරන්නෙමු.

ප්‍රශ්න අංක 13

❁ ප්‍රචිල් ලෙස හඹවරුන් විශ්වාස කිරීමේ ක්‍රමය කුමක් ද?

❁ පිළිතුර:

හඹවරුන් හෙවත් දේව පණිවිඩකරුවන් හා රජුල්වරුන් හෙවත් දුන මෙහෙවර ඉස්ලාමයේ පූර්ණ ලෙස සවිස්තරාත්මක ව විශ්වාස කිරීම අපගේ වගකීමකි. සැබැවින්ම අල්ලාහ් තම පණිවිඩය හා දුන මෙහෙය සඳහා ඔවුන් ව තෝරා ඇත. ඔහු හා ඔහුගේ මැවීමේ අතර ඔහුගේ දැනම පැහැරවැල්ලීම සඳහා ඔවුන් ව ඔහු මාධ්‍යයක් බවට පත් කර ඇත. ඔවුන්ගේ සත්‍යබව හා ඔවුන් ගෙන ආ දෑ හිතවරුන්ට යන්න ඔවුන් කරන සාධක මගින් ඔවුන් ව ඔහු ශක්තිමත් කර ඇත. සැබැවින්ම ඔවුන් සදාචාරයෙන් හා යහකම් කිරීමෙන් වඩා පූර්ණවත් අය වෙති. සත්‍යය කතා කරන දැනැමි යහපත් ගතිපැවතුම් වලින් හෙබි අය වෙති. කිසිවකු ඔවුන්ට ළඟා විය නොහැකි භාග්‍යයන් තුළින් අල්ලාහ් ඔවුන් ව සුවිශේෂී කොට ඇත. සියලු පහත් ක්‍රියාවන්ගෙන් ඔවුන් ව දුරස් කොට ඇත. අල්ලාහ් පැවසූ දෑ

හැර වෙනත් දෑ ප්‍රචාරය කිරීමෙන් ඔවුන් වැළකී සිටිති. ඔවුන් පවසන තොරතුරු හා ඔවුන් කරන ප්‍රචාරයන් කටයුතු සත්‍යය හා හිතවරුය. මෙලෙස අපි ඔවුන් සියලු දෙනා ගැන විශ්වාස කරමු.

ඔවුන් අල්ලාහ් වෙතින් ගෙන ආ සියල්ල ද විශ්වාස කරමු. ඔවුනට සෙතෙහෙස පාමු. ඔවුනට ගරු කරමු. විශේෂයෙන් තබ් මුහම්මද් (සල්ලල්ලාහු අලය්හි වසල්ලම්) පිළිබඳ පූර්ණ ලෙස මෙම කරුණු සම්බන්ධයෙන් විශ්වාස කිරීම අපගේ වගකීමය. එතුමාණන් හඳුනා ගැනීමත් එතුමාණන් ගෙන ආ පිළිවෙත් අපගේ හැකියාවන්ට අනුව සම්පූර්ණ ලෙස විස්තර සහිත ව දැන ගැනීමත් අනිවාර්යය වේ. මෙලෙස එතුමාණන් කෙරෙහි විශ්වාසය තැබීම, එතුමාණන් අනුගමනය කිරීම හා සියලු කටයුතු වලදී එතුමාණන්ට අවනත වීම සිදුවනුයේ එතුමාණන් ගෙන ආ තොරතුරු තහවුරු කිරීමෙනි. එතුමාණන් කළ හිඟෝගයන් පිළිපැදීමෙනි. එතුමාණන් තහනම් කළ දැයින් වැළකී සිටීමෙනි.

අත්තෙන්ම එතුමාණන් අවසන් තබ්වරයාය. එතුමාණන්ට පසු වෙනත් කිසිදු තබ්වරයකු නොමැත. සියලුම ආගම්ක පිළිවෙත් සම්පූර්ණ ලෙස ගෙන හැර දක්වා ඇත. ඒවා මළුවුන් කෙරෙන් තැරැවුණු ලබන තෙක් පවතිනු ඇත. එතුමාණන් ගෙන ආ සියල්ල සත්‍යය බව හඳුනා ගන්නා තෙක් එතුමාණන් කෙරෙහි ගැත්තෙකු තබන විශ්වාසය පූර්ණ නොවෙයි. එතුමාණන් ගෙන ආ දෑ ට පටහැණි ව බුද්ධිය හා සිතුවිලි පිහිටිය නොහැක. තමුත් හිතවරුදී බුද්ධිය හා සියලු සිතුවිලි අල්ලාහ්ගේ දුකායාණන් සත්‍යය හා සැබෑ කිරීම තුළින් රැඳී පවතී.

ප්‍රශ්න අංක 14

❁ දෙවිය හා ජෙර භියමය විශ්වාස කිරීමේ අදියරයන් කොපමණක් තිබේ ද? ඒවා මොනවා ද?

❁ පිළිතුර:

මේ සඳහා අදියර හතරක් තිබේ. ජෙර භියමය පිළිබඳ විශ්වාසය සම්පූර්ණ වනුයේ මේවා පූර්ණ කිරීමෙනි.

- 1: සියලු දෑ පිළිබඳ අල්ලාහ් සර්වඥානී බව විශ්වාස කිරීම.
- 2: සිදු වන සිදුවීම් තුළ සැබැවින්ම ඔහුගේ ඥානය ඉතා සියුම් හා පැහැදිලි ලෙසින් සර්වප්‍රකාරයෙන් පිහිටා ඇති බව විශ්වාස කිරීම.
- 3: සැබැවින්ම ඒ සියල්ල ලව්‍යුල් මහාඥුල් නම් සටහන් පුවරුවේ සඳහන් ව ඇති බව විශ්වාස කිරීම.
- 4: ඒ සියල්ල සිදුවනුයේ ඔහුගේ කැමැත්ත හා ඔහුගේ ශක්තිය අනුවය. ඔහු අනිමන ජෙය සිදු වනු ඇත. ඔහු අනිමන නොකළ ජෙද් සිදු නොවනු ඇත. මේ අනුව තම ගැත්තන් හට හිද්හසේ ක්‍රියා කිරීමට ඔහු ඉඩ සලසා ජෙය්. ඔවුන් ඒවා ඔවුන්ගේ අනිමනයට හා ඔවුන්ගේ ශක්තියට අනුව හිද්හසේ සිදු කරති. උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ පවසා සිටියි.

﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ﴾ [الحج: ٧٠]

අහස් හි හා මිනිසාලයේ ඇති දෑ ගැන සැබෑවින්ම අල්ලාහ් දන්නේ යැයි හුඹ නොදන්නෙහිද? සැබෑවින්ම එය පුස්තකයේ සටහන්ව තිබිණි. (අල් කූර්ආන් 22: 70)

﴿لَمَنْ سَأَلَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

[التكوير: ٢٨-٢٩]

හුඹලා අතුරින් කවරෙක් ස්වාච්ච භාවය පැහැදිලිව අනිමන වන්නේ ද බහුචය. තවද ලෝ වැස්සන්ගේ පරමාධිපති වන අල්ලාහ් අනිමන වන්නේ නම් මිස හුඹලා අනිමන නොකරන්නෙහුය. (අල් කූර්ආන් 81: 28/29)

ප්‍රශ්න අංක 15

❁ අවසන් දිනය විශ්වාස කිරීමේ සීමාව කුමක් ද? එහි ඇතුළත් වන කරුණු මොනවාද?

❁ පිළිතුර:

මරණයෙන් පසු සිදු වන දෑ පිළිබඳව කූර්ආනය හා සූරාතා ව ගෙන ගැට පෑ සියල්ල අවසන් දිනය විශ්වාස කිරීමෙහි ඇතුළත් වේ. උදාහරණ වශයෙන් මිනිවලෙහි තත්ත්වයන්, තැවෙන තැහැටුවනු ලබන තෙක් මිනිවලෙහි ගත කරන විවිභය, එහි විඳින සැප හා දැඹුවම ම සුවිත් කෙරෙන්න තැහැටුවනු ලබන දින පවතින්නා වූ තත්ත්වය, එතුළ පවතින විවිභය, කුසල විපාකය, වාර්තාව, තුලාව, මඳිහන්වීම, ස්වර්ගය හා නිර්ගේ

තත්ත්වයන්, ඒවායෙහි ස්වභාවයන්, ඒහි වැරදියන්ගේ තත්ත්වයන්, ඒහි වැරදියන් සඳහා පූර්ණ ලෙසින් අල්ලාහ් සූදානම් කොට ඇති දෑ යන මේ සියල්ල අවසන් දිනය පිළිබඳ විශ්වාස කිරීමේ කරුණුය.

ප්‍රශ්න අංක 16

❁ නිතාක් හෙවත් කුහකත්වය යනු කුමක් ද? එහි කොටස් හා ස්වභාවයන් මොනවා ද?

❁ පිළිතුර:

කුහකත්වයේ සීමාව වනුයේ හොඳකම හෙළි කොට තප්‍රරකම ඇතුළු තබා ගැනීමය. එය කොටස් දෙකකි.

1. නිතාක් අක්කර් හෙවත් ප්‍රතිපත්තිය තුළ පවතින්නාවූ මහා ගණයට අයත් කුහකත්වය. එය එයට අදාළ පුද්ගලයා සදාකල් හිරා ගින්නට පත් කරනු ඇත. අල්ලාහ් මෙවන් කුහකයින් පිළිබඳ ව මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَيَأْتُونَ الْآخِرَ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ [البقرة: 8]

තම ද ජනයා අතුරින් ඇතැමුන් සැබැවින් ම අපි අල්ලාහ් ව හා පරමාත්මා දිනය විශ්වාස කළෙමු යැයි පවසන්නන් සිටිති. නමුත් ඔවුන් දේව විශ්වාසවන්නන්ගේ නොවෙති. (අල් කූර්අන් 2:8)

මෙහි ඔවුන් තම ප්‍රතික්ෂේපය සිත තුළ තබා ගනිමින් ඉස්ලාමය

මතුපිටින් පෙන්වූ බව ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇත.

2. හිඟාක් අස්ගර් හෙවත් ක්‍රියාවන් තුළ පවතින්නා වූ කුඩා ගණයට අයත් කුහකන්විය. තබ් (සල්ලල්ලාහු අලය්හි වසල්ලම්) තුමාණන් ප්‍රකාශ කළ හදිසයක් මෙය අවධාරණය කරයි. එනම්:

කුහකයකුගේ සලකුණු තැනි: ඔහු කතා කළහොත් අසත්‍ය කතා කරයි. ඔහු පොරොන්දු දුන්නොත් එය කඩ කරයි. ඔහුට යමක් භාර කළහොත් එයට වංචා කරයි.

එහිසා මහා ගණයට අයත් දේව ආදේශය හා කුහකන්විය සමඟ දේව විශ්වාසය හා සිදු කරන ක්‍රියාවන් ප්‍රයෝජනවත් නොවනු ඇත. කුඩා ගණයට අයත් දේව ආදේශය හා කුහකන්විය දේව විශ්වාසය සමඟ එකඟ වුව ද එය ගරන්තාව ප්‍රතිඵල හා ප්‍රතිවිපාක යන දෙකම ගෙන දෙන්නක් වනු ඇත. එමෙන්ම කුසල් ලැබීමට හා දුඤ්චම් ලැබීමට හේතූන් බවට ද පත්වනු ඇත.

ප්‍රශ්න අංක 17

 බිද්ආ යනු කුමක් ද? එහි කොටස් මොනවා ද?

 පිළිතුර:

බිද්ආ යනු යුන්නාවට (තබ් තුමාණන්ගේ මඟ පෙන්වීමට) පටහැණි ව කටයුතු කිරීමය. එය වර්ග දෙකකි.

❁ පළමුවැන්න:

ප්‍රතිපත්තිය මුල් කර ගෙන සිදු වන්නාවූ නව ප්‍රතිපත්ති.මෙය අල්ලාහ් හා ඔහුගේ රජුල්වර්භා දන්නා සිටි දෑ ට පටහැණි ලෙසින් විශ්වාස කිරීමය. මේ පිළිබඳ ව අල්ලාහ්ගේ දූතයාණන් මෙසේ පවසා සිටියහ.

මාගේ සමූහයා කණ්ඩායම් 73 කට බෙදෙයි. ඉන් එකක් හැර සෙසු සියල්ල නිරා ගින්නට අයත් වෙයි. එවිට ජනයා අල්ලාහ්ගේ දූතයාණනි! එය කවර කණ්ඩායම දැ යි විමසා සිටියහ. එවිට එතුමාණන් මා හා මාගේ අනුගාමිකයින් කවර දැයක් මත සිටියේ දැ ඒ මත ම සිටින උදව්‍ය යැයි පවසා සිටියහ.

එබැවින් මේ කළ වර්ණනා ව මත කවරෙකු සිටින ද ඔහු නිශ්චිත සුන්නාවට අදාළ පුද්ගලයකු වෙයි. ඒට පටහැණි ව වෙනත් කණ්ඩායමක් මත සිටින්නේ ද ඔහු මුඛිතදි; භාවත් නව ව්‍යාජ ප්‍රතිපත්තියක් මත සිටින්නකු වේ. සියලුම බිද්ආ නොමගා යවන්නකි. ඉන් පසුව සුන්නා ව අනුව බිද්ආ හි වෙනස්කම් ඇති වේ.

❁ දෙවැන්න:

ක්‍රියාවන් මුල් කර ගෙන සිදු වන්නා වූ නව සිදුවීම්. එනම් අල්ලාහ් හා ඔහුගේ දූතයාණන් දැනම් ගත නොකළ දෑ තැමදුම් ක්‍රියාවක් ලෙස ගැනීම හෝ අල්ලාහ් හා ඔහුගේ දූතයාණන් අනුමත කළ දෑ තහනම් කළ දෙයක් ලෙස ගැනීමයි. එබැවින් කවරෙකු දැනම් ගත නොවූ දෙයක් තැමදුමක් වශයෙන් ගත්තේ ද එමෙන්ම තහනම් නොකළ දෙයක් තහනමක් ලෙස ගත්තේ ද ඔහු මුඛිතදි; භාවත් නව ව්‍යාජ තැමදුම් ඉටු කරන්නෙකු වේ.

ප්‍රශ්න අංක 18

❁ ඔබ වෙත පැවරෙන මුස්ලිම්වරුන්ට කළ යුතු යුතුකම් මොනවාද?

❁ පිළිතුර:

උන්තර්තර අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කර සිටී:

﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ ﴾ [الحجرات: 10]

දේව විශ්වාසවන්තයෝ සහෝදරයෝය. (අල් කූර්ආන් 49: 10)

ඵහෙයින් ඔවුන් සහෝදරයන් ලෙස ගැනීමත් ඔවුනට සෙනෙහස, කරුණාව දැක්වීමත් ඔබ කැමති දෑ ඔවුනට ලැබිය යුතු යැයි ප්‍රිය කිරීමත්, ඔබ පිළිකුල් කරන දෑ ඔවුන් අත් විඳීම පිළිකුල් කිරීමත්, ඔබගේ ශක්තිය හා හැකියාවට අනුව ඔවුන් විදීමත් කිරීමටත් ඔවුන් අතර සමගිය අරති කිරීමටත්, ඔවුන්ගේ හදවත් ඵකිනෙක ඔරඳි කටයුතු කිරීමටත්, සත්‍ය වෙනට ඔවුන් ඵකරාශි කිරීමටත් ඔබ කැපවිය යුතුය. මුස්ලිම්වරුකු මුස්ලිම්වරුකුගේ සහෝදරයෙකි. ඔහු ඔහුට අපරාධ නොකරයි. ඔහුට වංචාවක් නොකරයි. ඔහුට බොරු නොකියයි. ඔහුට අවමන් නොකරයි. දෙමාපියන් ශ්‍රද්ධානීන් අසල්වැසියන් මිතුරන් ගුරුවරුන් වැනි තමන් කෙරෙහි වගකීම් පැවරෙන්නන්ගේ වගකීම් හිසි ලෙස ඉටු කරයි.

ප්‍රශ්න අංක 19

❁ භබ් (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාගේ මිතුරන් වෙනුවෙන් අප වෙත පැවරෙන වගකීම කුමක් ද?

❁ පිළිතුර:

අල්ලාහ්ගේ දූතයාණන් කෙරෙහි විශ්වාසය තැබීම හා ඔහු කෙරෙහි ආදරය දැක්වීම පරිපූර්ණ වනුයේ ඔහුගේ මිතුරන් කෙරෙහි ආදරය දැක්වීමෙනි. එය ඔවුන්ගේ මහිමය හා ඉදිරිපත් වීමේ තරාතිරම අනුව සිදු විය යුතුය. එමෙන්ම පොදුවේ අද මුළු මුස්ලිම් සමූහය උසස් බවට පත් ව පැත්තේ එම උදාර තබනුමාණන්ගේ අනුගාමිකයින්ගේ අති මහත් කැපවීමෙනි. එබැවින් එහි මහිමය හිමි වන්නේ එම උත්තමයින්ටය. අල්ලාහ් ඔවුන් වෙත තැබූ ආදරය භෞතවෙන් ඔවුන්ට සෘජු දැනම පෙන්වා දුන්නේය. ඔවුන්ගේ මහිමය ලොව පුරා පැතුරුවේය. ඔවුන් අතර ගැටලු ඇති නොවන අයුරින් ඒවා වළකාලීය. ප්‍රඥානාන්විතව හිමිකම් ලබන සියලුම කටයුතු වලදී මුළු මහත් පුජාවට වඩා මුල් තැන හිමි කර ගන්නේ මොවුන්ය. සෑම යහපත් කටයුත්තකම ඔවුන් වඩා ඉදිරියෙන් සිටියහ. සියලුම අයහපත් කටයුතු වලින් ඔවුන් වඩා දුරස් ව සිටියහ. ඔවුන් සියල්ලෝම ඉතා යුක්තිගරුක ජීවිතයක් ගත කළවුන්ය. ඔවුන් අල්ලාහ්ගේ පිළිගැනීමට ලක්වූවන්ය.

ප්‍රශ්න අංක 20

❁ ඉමාමන් යන්න පිළිබඳ ඔබගේ ප්‍රකාශයේ අර්ථය කුමක් ද?

❁ පිළිතුර:

ඉමාම් හෙවත් නායකයකු පත් කර ගැනීම ගර්ඹ කිඛායා නම් වූ අතිවාර්භය කටයුත්තක් බව අපි විශ්වාස කරමු. හේතුව ආගමික කටයුතු හා ලෞකික කටයුතු මෙහෙය වන නායකයකු තෝරාගෙන ව මෙම පුජා වැඩිකරගත්තේ නැත. එමගින් සීමාව ඉක්මවා අත්තනාදී ව කටයුතු කරන්නන් වළකාලීමටත් සිදු වන අපරාධ වලට දැඬුවම් ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් මෙම නායකත්වය මගින් හැකි වේ. එම නායකත්වයට පූර්ණ ලෙස අවනත වීම යනු පාපකාරී කටයුතු වල නොව යහපත් කටයුතු වලදී පමණක් අවනත වීමය. දැහැළියන් හා පාපනර්ඪින් සමඟ ගැටුම් ඇති වේ. එවිට යහපත වෙනුවෙන් එකිනෙකා උදව් කර ගත යුතුය. ඔවුන් පාපයෙන් ඉවත් වීම සඳහා උපදෙස් දිය යුතුය.

ප්‍රශ්න අංක 21

❁ අස් - සිරාත් අල් මුස්තකිම් හෙවත් සෘජු මාර්ගය යනු කුමක් ද? එහි ස්වභාවය කෙසේද?

❁ පිළිතුර:

අස් - සිරාත් අල් මුස්තකීම් හෙවත් සෘජු මාර්ගය යනු ප්‍රයෝජනවත් දැනුම හා දැනැඬීම ක්‍රියාවන්ය. ප්‍රයෝජනවත් දැනුම යනු කුර්ආනය හා සූරාතාවෙන් රසුල්වර්ගයා ඉදිරිපත් කළ කරුණු පිළිබඳ දැනුමය. දැනැඬීම ක්‍රියාව යනු හිවැරැදි ප්‍රතිපත්තියක් මත සිටි ගර්මු හෙවත් අනිච්චායය කරුණු හා නඟිල් හෙවත් දැනැඬීමක අතිරේක කරුණු ඉටු කරමින් ද වළක්වනු ලැබූ දැයින් වැළකෙමින් ද අල්ලාහ්ට සමීප වීම ය. අල්ලාහ්ට කළ යුතු යුතුකම් හා ඔහුගේ ගැටිතන්ට කළ යුතු යුතුකම් ඉටු කිරීම ය. මෙය අවංක ව අල්ලාහ් වෙනුවෙන් පමණක් ඉටු කිරීමෙන් හා අල්ලාහ්ගේ දුකයාණන් අනුකරණය කිරීම තුළින් පමණක් පූර්ණත්වයට පත් වේ. දැන ම ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ මෙම මූලික පදනම් දෙක මතය. එබැවින් කවරෙකුට අල්ලාහ් වෙනුවෙන් පමණක් යන අවංක කම නොමැති ව යමක් කරන්නේද එවිට ඔහු ෂීර්ක් හෙවත් ආදේශ කිරීමේ බරපතළ වරදට වැටෙනු ඇත. කවරෙකු තබ්තුමාණන් අනුකරණය නොකරමින් යමක් කරන්නේ ද ඔහු ඕද්දත් හෙවත් පදනමක් නොමැති තව්ප දෙයක් කිරීමේ බරපතළ භාජයට ඇද වැටෙයි.

ප්‍රශ්න අංක 22

❁ දේව විශ්වාසවිච්චනයා දේව ප්‍රතීක්ෂේපකයාගෙන් හා පිටුපාච්ඡාගෙන් වෙනස් වන ගුණාංග මොනවා ද?

❁ පිළිතුර:

මෙය ඉතා වැදගත් ප්‍රශ්නයකි. දේව විශ්වාසවිච්චනයා හා දේව

ප්‍රතික්ෂේපකයා අතර පවතින වෙනස තුළින් සත්‍යය හා අසත්‍යය වෙන් කර හඳුනා ගත හැක. එමෙන්ම අනාගතවත් ජ්‍යායාගෙන් නාගතවත් ජ්‍යායා වෙන් කර හඳුනා ගත හැක. ඒ අනුව ජේව විශ්වාසවන්තයා සැබෑ සත්‍යවන්තයකි. ඔහු අල්ලාහ් ද කුර්ආනයේ හා සූර්තාවේ සඳහන් ඔහුගේ ගුණාංග හා නාමයන් ද ඒවා වටහා ගත යුතු නිසම අයුරින් වටහා ගෙන විශ්වාස කළ නොහැකි. ඒවා පිළිගත් නොහැකි. එමෙන්ම අල්ලාහ් ගැන සඳහන් නොකළ දැයින් ඔහු ඉවත් වී සිටියි. එබැවින් ඔහුගේ හදවත ජේව විශ්වාසයෙන් දැනුවත්, අධිෂ්ඨානයෙන්, තැන්පත් බවින් හා අල්ලාහ් සමඟ අතීත කර්මයන්ගෙන් වූ සම්බන්ධතාවෙන් පිරී යයි. අල්ලාහ් වෙත පමණක් යොමු වෙයි. අල්ලාහ් ඔහුගේ දුකයාණන් (සල්ලල්ලාහු අලය්හි වසල්ලම්) මාර්ගයෙන් කවර කර්තව්‍යක් දැවී ගත කළේ ද එවන් තැවදුම් පමණක් අල්ලාහ් වෙතුවෙන් අවංක ව ඉටු කරයි. අල්ලාහ්ගෙන් ම කැසල් බලාපොරොත්තු වෙයි. අල්ලාහ්ගේ දැඩුවම බිය වෙයි. ඔහුගේ හදවත දිව හා ඔහුගේ ශරීර අවයව අල්ලාහ් පිරිනමා අතීත දායා ද වෙනුවෙන් කෘත වේදී ව ක්‍රියා කරවයි. අල්ලාහ් කළ උපකාරයන් වෙනුවෙන් සැමවිටම ඔහු ව මෙහෙහි කරයි. ලැබුණු දායාදයන්ට වඩා වෙනත් දායාදයක් නොමැති බව සිතයි. ලැබී අතීත උපකාරයට වඩා වෙනත් උපකාරයක් නොමැති බව සිතයි. ලෞකික සැපත අල්ලාහ් වෙත යොමු වීමෙන් අතීත සැපත සමඟ සැසඳා බැලූ කළ ලෞකික සැපත ජේවවූව තබයි. එසේම ඔහු වෙත අල්ලාහ් පිරිනැමූ සැපත ද පිළි ගනී. එලෙස පිවිසීමේ ලබන සැපත ඇත්ති විදී. එහි දී භෞතිකවාදීන් හෝ ජේවියන් ගැන තැකීමක් නොමැත්තන් මෙන් ලෞකික පිවිසීම ඇත්ති විදීමෙන් වැළකෙයි. ඒ වෙනුවට අල්ලාහ් වෙත කළ යුතු යුතුකම් හා ඔහුගේ ගැත්තන් වෙත

කළ යුතු යුතුකම් ඉටු කොට අල්ලාහ්ගෙන් උපකාර පතමින් එම ලෞකික විභිතය භුක්ති විඳියි. මේ අනුව ඔහුගේ අපේක්ෂාවන් හා ඔලාපොරොත්තු ඉටු කර ගනියි. ඔහුගේ හදවත හිසල වේ. තරත්පත් වේ. තමන්ට අකැමැති දෙයක් සිදු වුවද ඔහු දුකට පත් නොවෙයි. මේ අනුව අල්ලාහ් මෙලොව හා පරලොව අතර සැපයන ඔහුට එක් කොට දෙයි.

අල්ලාහ්ව ප්‍රතික්ෂේප කරන අල්ලාහ් ගැන තැකීමකින් තොරව කටයුතු කරන මිනිසා මීට ප්‍රතිචර්චද්ධ ලෙසින් කටයුතු කරයි. ඔහුගේ පරමාධිපතිව ඔහු පිටුපායි. ස්ථව ඔලධාරියාගේ පැවැත්ම හා පරිපූරණත්වය තහවුරු කරන ඔද්ධිමය හා භෞතික සාධක තිබුණ ද අවශ්‍ය දැනුම හා සිතුවිලි තිබුණ ද ඒ කෙරෙහි අවධානය යොමු නොකරයි. අල්ලාහ් පිළිගැනීමෙන් හා ඔහුට තැමදුම් කිරීමෙන් අත් වූ කළ ඔහු ලෞකික වස්තු සමඟ ඔරදෙයි. එයට යටත් වෙයි. ඔහුගේ හදවත සැරිසරන සතුන්ගේ හදවත් මෙන් රළු වෙයි. භෞතික වස්තු භුක්ති විඳීම මිස වෙනත් අරමුණක් ඔහුට නොවෙයි. ඔහුගේ හදවත නොසන්සුන් හදවතක් බවට පත් වෙයි. ඔහු ප්‍රිය කරන දෑ ඔහුට අහිමි වීම ගැන බිය වෙයි. ඔහු පසුතැවිල්ලට පත්වන පිළිකුල් සහගත දෙයක් සිදු වීම ගැන බිය වෙයි. සිදුවන ආපදාවන් හා මුහුණ දෙන ගැටලු සැඟලිලුවෙන් සිතීමට හෝ ඒ ගැන තරත්පත්ව කටයුතු කිරීමට හෝ ඉබේවීමට නොමැති වෙයි. විශ්වාසයේ සුවය ද අල්ලාහ් වෙත ළඟා වීමෙන් අතහි වන සුවය ද විශ්වාසයේ එලය ද ඔහු අහිමි කර ගනී. ඔහු ඉක්මන් සුවය. ඔහු ප්‍රතිඵල ඔලාපොරොත්තු නොවෙයි. දඬුවමට බිය නොවෙයි. ඔහුගේ බිය හා අපේක්ෂාවන් ඔරදී පවතින්නේ ලෞකික ආශාවන් හා භෞතික ගැහැවිම් පහත පරිදිය.

සත්‍යයට යටහත් වීමත් අල්ලාහ්ගේ ගරුතම වෙත ඔවුනොවුනට ඔබ්බ පරිදි ක්‍රියාවෙන්, ප්‍රකාශයෙන් හා වේනනාවෙන් උපදෙස් දීමත් දේව විශ්වාස වන්තයකු සතු විශිෂ්ට ගුණාංගයක් වේ.

තමුත් දේව ප්‍රතික්ෂේපකයා ඔහු සත්‍යය පිළි නොගෙන ගර්වයෙන් යුතුව කටයුතු කරයි. මැරීම් අතර අහංකාරයෙන් ක්‍රියා කරයි. තමන් ගරුත අහංකාරයෙන් හා විමනියෙන් ඔලයි. වෙන කිසිවකුට උපදෙස් නොදෙයි.

දේව විශ්වාසවන්තයාගේ හදවත ක්‍රෝධය, වංචාව, රැවිවිල්ල වැනි පහත් ක්‍රියාවන්ගෙන් පිවිසුරු වී පවතී. තමන් ප්‍රිය කරන දෑ තම සහෝදරයන්ට ලැබිය යුතු යැයි ප්‍රිය කරයි. තමන් පිළිකුල් කරන දෑ ඔවුනට අත්වීම පිළිකුල් කරයි. ඔහු සතු පහසුකම් අනුව ඔවුන්ගේ සෙත වෙනුවෙන් කැප වී කටයුතු කරයි. ඔවුනට අත්වන දුෂ්කරතාවන්හි කොටස් කර්තව්‍ය වෙයි. කිසිදු අයුරකින් ඔවුනට අපරාධයක් සිදු නොවන පරිදි වග බලා ගනී.

තමුත් දේව ප්‍රතික්ෂේපකයාගේ හදවත වංචාවෙන් හා ක්‍රෝධයෙන් පිරී පවතී. තමන්ට ලෞකික ලාභයක් ඇති වන්නේ නම් මිස වෙන කිසිවකුට යම් සෙතක් හෝ යහපතක් සිදු වීම ප්‍රිය නොකරයි. ජනතාවට ඇති වන්නා වූ විපතක් ඉස්ලීමට හැකියාව තිබියදීත් ඔවුනට අපරාධයක් අසාධාරණයක් සිදු වූ විටක එය ගණන් නොගනියි.

දේව විශ්වාසවන්තයා ඔහු සත්‍ය ම ප්‍රකාශ කරයි. යහපත් අයුරින් ගනු දෙනු කරයි. ඔහු සෙතෙහෙය, අතිමානස, ආන්තිය, කර්තෘභාව, ඉවසීම, යුක්තිය, සරල හා මතු බව වැනි ගුණාංග වලින් හෙබි යහපත් මිනිසෙකි.

තමුත් දේව ප්‍රතික්ෂේපකයා කෲරත්වය, දැඩිකම, බිය, සන්නාපය,

මුසාව, අසාධාරණය, මග ගතිපැවතුම් වැනි පහත් ගුණාංග වලින් හෙබි පහත් මිනිසෙකි.

දේව විශ්වාස වන්තයා අල්ලාහ් වෙනුවෙන් හැර වෙන කිසිවකුට හෝ යටහත් නොවෙයි. ඔහුගේ හදවත හා ඔහුගේ පෞරුෂත්වය අල්ලාහ් වෙනුවෙන්ම කැප කරන්නෙක් වෙයි. අල්ලාහ් හැර වෙන කිසිවක් වෙනුවෙන් ඔහු යටහත් නොවෙයි. පිවිතුරුකම, මහත්භාවය, ශක්තිය, ධෛර්ය, අභිමානය වැනි ගුණාංග වලින් හෙබි වෙයි. ඔහු සියලු යහපත් දෑ හැර වෙන කිසිවක් තෝරා නොගනියි.

තමුත් දේව ප්‍රතික්ෂේපකයා මේවාට පටහැණි ගුණාංගයන් මත රැඳෙයි. ඔහුගේ හදවත ඔප්පි පවතින්නේ භෞතික වස්තූන් හා මැවීම මතය. ඔවුන්ගෙන් අති වෙන්තා වූ භාතියට බිය වෙයි. ඔවුන්ගෙන් ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂා කරයි. ඔවුන් වෙනුවෙන් කැපවෙයි. තමුත් ඔහුගේ පටු අරමුණු වල හැර වෙනත් කිසිවක ඔහුගේ පවිත්‍රභාවය හෝ ශක්තිය හෝ ධෛර්යය දැක ගත නොහැකිය. යහපතක් හෝ අයහපතක් අති වුව ද ඒ ගැන කතාහැටු නොවෙයි.

දේව විශ්වාසවන්තයා ප්‍රයෝජනවත් ක්‍රියාවන් සිදු කිරීමට උත්සුක වෙයි. එම ක්‍රියාවන් ඉටු කරනවාත් සමගම ඒ සම්බන්ධයෙන් අල්ලාහ් වෙත සම්පූර්ණ විශ්වාසය තැබීම, ඒ මත ස්ථාවර වී සිටීම, එම සියලු කටයුතු වලදී ඔහුගෙන් උපකාර පැතීම යන කරුණු වලින් ද ඔප්පි ක්‍රියා කරයි. උත්තරීතර අල්ලාහ් ඔහුට උපකාර කරනු ඇත.

තමුත් දේව ප්‍රතික්ෂේපකයා කිසිවක් අල්ලාහ් වෙත භාර නොකරයි. ඉතා පහත් උර්වල තම අත්මය ගැන මිස වෙන කිසිදු අරමුණක් ඔහු වෙත

නොමැත. සැබැවින්ම ඔහු තම ආත්මය හා බැඳී කරන දෑ ට නාභ්‍යකර වන්නේ අල්ලාහය. ඔහු පහත දෑ ලබා දෙන්නේද අල්ලාහය. මෙසේ තිබියදීත් ඔහු කැමති යමක් සිදු කිරීමට ඔහුට හැකියාව ලැබුණහොත් එය ඔහු විසින්ම කළ එකක් යැයි සිතයි.

දේව විශ්වාසවන්තයාට යම් ආශ්ච්චාදයක් පැවිණි විට එයට කෘතචේදී වී චූභුණ දෙයි. ඔහුට ප්‍රයෝජනවත් වන අයුරින් එය සලසා ගනී. යහපත් අයුරින්ම ඒ වෙත යොමු වෙයි. නමුත් දේව ප්‍රතික්ෂේපකයා ගර්වයෙන් හා අහංකාරයෙන් ඉතා දරුණු ලෙස එයට චූභුණ දෙයි. ලැබුණු ආශ්ච්චාදය පිළිබඳ ව පමණක් කටයුතු කරමින් එම ආශ්ච්චාදය ලබා දුන් අය ගැන අමතක කර දමයි. ඔහුට කෘතචේදී නොවෙයි. පහත් අරචුණු තුළ ඒවා යොදවයි. මෙය තමන්ට ලැබුණු ආශ්ච්චාදය ඉතා ඉක්මණින් තැනී වී යාමට මඟ පාදයි.

දේව විශ්වාසවන්තයා තමන්ට යම් අහංගායකයක් පැවිණි විට ඉවසීමෙන් යහපත අපේක්ෂාවෙන් ප්‍රතිචල හා කුසල් බලාපොරොත්තු වෙමින් පසු වෙයි. ආශාවෙන් එයට චූභුණ දෙයි. එවිට තමන්ට අහිමි වූ තමන් ප්‍රිය කරන දෑ ට වඩා හෝ තමන්ට අත් වූ එම පිළිකුල් සහාගත තත්ත්වයට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ ඉතා හොඳ යහපතක් බවට එය පත් වනු ඇතැයි විශ්වාස කරයි. නමුත් දේව ප්‍රතික්ෂේපකයා එයට බියෙන් හා දුකෙන් චූභුණ දෙයි. ඔහුට අත් වූ අහංගාය වැඩි වෙයි. මතු පිටින් ඇති වන වේදනාව සමඟම තම හදවත ද වේදනාවට පත් වෙයි. ඉවසීම පහ වී යයි. ඔහුට අත් වූ පාඩුව හා දුක සම්බන්ධයෙන් කිසිදු යහපත් අපේක්ෂාවක් ඔහු තුළ නොපවතී.

අල්ලාහ් කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්නා සියලුම රුහුල්වරුන් ගැන ද විශ්වාස කරයි. ඔවුන්ට ගරු බුහුමන් දක්වයි. සියලුම මැවීම් වලට වඩා

ඔවුනට ආදර්ශ කරයි. සියලුම යහපත් දෑ මළුවුන් කෙරෙන් හැරගිටු වනු ලබන දින මිනිසුන්ට හිමි වනුයේ ඔවුන් තුළින් බවත් ඔවුන්ගේ මඟ පෙන්වීම තුළින් බවත් විශ්වාස කරයි. එමෙන්ම එදින මිනිසාට අරති වන්නා වූ සියලුම විපාකයන් හා හපුරුකම් එම රසුල්වරුන්ට විරුද්ධ ව කටයුතු කිරීම හේතුවෙන් අරති වන්නක් බව ඔහු පිළිගනී. මැජීම් අතුරින් ශ්‍රේෂ්ඨතම මැජීම් හා උසස් සදාචාර සම්පන්න මැජීම් වනුයේ එම රසුල්වරුන්ය. විශේෂයෙන් ඔවුන්ගේ නායකයා වූ ද ඔවුන්ගේ අවසානයා වූ ද මුහම්මද් (සල්ලල්ලාහු අලය්හි වසල්ලම්) තුමාණන් ව අල්ලාහ් ලෝවැසියන්ට ආශීර්වාදයක් කළේය. සියල්ලන්ගේ යහපත උදෙසා ද ඔවුන් හැඩ ගස්වා යන මඟ පෙන්වීම උදෙසා ද අල්ලාහ් එතුමාණන් ව යැව්වේය.

තමුත් ජේව් ප්‍රතික්ෂේපකයෝ මීට පටහැණි ව කටයුතු කරති. ඔවුන් රසුල්වරුන්ට සතුරු වුවත් ගරු බුහුමන් කරති. ඔවුන්ගේ ප්‍රකාශ වලට ගරු කරති. රසුල්වරුන් ගෙන ආ දෑ පහත් කොට සලකති. හැඟීමේ හැකි වී ගිය ඔවුන්ගේ බුද්ධියටත් ඔවුන් පහතට අරඳ දැමූ ඔවුන්ගේ පහත් ගුණාංග වලටත් මෙය අතිමහත් සාධකයකි.

ජේව් විශ්වාසවන්තයා තබී තුමාණන්ගේ මාවත එලෙසින්ම අනුගමනය කරයි. ආදර්ශ කරයි. එමෙන්ම ඔහු එතුමාණන්ගේ සහභාගීත්වය අරඳවීම ව මුස්ලිම්වරුන්ගේ නායකත්වයන්ටත් සෘජු මඟ පෙන්වා දෙන නායකත්වයන්ටත් ආදර්ශ කිරීම අල්ලාහ් ඔහුට ආග මානුගන කර ඇත.

තමුත් ජේව් ප්‍රතික්ෂේපකයා මීට පටහැණි ව කටයුතු කරයි. ජේව් විශ්වාසවන්තයා අල්ලාහ්ට පමණක් අවංක ව කටයුතු කරයි. අල්ලාහ්ට

තැට්ටුවේ කිරීමෙහි ඉතා ප්‍රවේශයෙන් විධිමත් ලෙසින් ඉටු කරයි.

දේව ප්‍රතික්ෂේපකයා ඔහුගේ කටයුතු වල හිමාවක් නොදකිනු ඇත. පහත් අරමුණු මිස වෙනත් කිසිදු ඉලක්කයක් ඔහු තුළ දකින්නට නොමැත.

දේව විශ්වාසවන්තයා ප්‍රයෝජනවත් දැනුම හා හිතැරදි විශ්වාසය තුළින් අල්ලාහ් ව පිළිගෙන ඔහුව මෙතෙහි කොට ඔහු වෙත යොමුවීමෙන් හා ජොසූ මැජිබ් සමඟ තාපාගැඹිලි ව කටයුතු කිරීමෙන් ඔහුගේ හදවත පිරි ගොස් විවෘත ව පවතී. එමෙන්ම එම හදවත යහපත් ගුණාංග වලින් පිරි පිවිතුරු ව පවතී.

දේව ප්‍රතික්ෂේපකයාට තම හදවත විවෘත වීම සඳහා වූ අවශ්‍ය සාධක නොමැති බැවින් මීට පටහැණි ව ඒ ගැන කිසිවක් නොතකමින් කටයුතු කරයි.

ඔබ කෙටියෙන් සංකීර්ණ ව වර්ණනා කළ අයුරින්ම දේව විශ්වාසය හිතැරදි ව පිහිටියේ නම් එමගින් පිවිතයට හා අනාගතයට සැනසුම ලැබී ඇත්තේ නම් එය තම බාහිර පිවිතය මෙන්ම තම අභ්‍යන්තර පිවිතය ද තමන් තුළ ඇති ප්‍රතිපත්තීන් ගුණාංග හා විනයන් ද විධිමත් කොට ඇත්නම් සියලු ජනයා යහපත හා හිතැරදි දේ වෙතට එය ඇරඹුම් කරන්නේ නම් වඩාත් බලවත් පිරිසකට එය මග පෙන්වන්නේ නම් මෙලෙස ඔබ සඳහන් කළ සියල්ල පවතින්නේ නම් වැඩි හරියක් දෙනා දැනම හා දේව විශ්වාසය ප්‍රතික්ෂේප කරනුයේ ඇයි? එයට විරුද්ධ ව සටන් කරනුයේ ඇයි? එයින් ඇතැමුන් දුරස් වන්නේ ඇයි? මීට පටහැණි කරුණු සිදුවන්නේ ඇයි? මෙසේ ප්‍රශ්න කිරීමට හේතුව වනුයේ පොදුවේ ජාපතර්භා හා දැහැමියා අතර වෙනසක් යහපත හා අයහපත අතර වෙනසක් භාවිතය හා ප්‍රයෝජනය අතර වෙනසක් වෙන් කර හඳුනා ගත

හැකි ඥානය හා බුද්ධිය ජ්‍යෙෂ්ඨව අතට බැරවීම්.

පිළිතුරු වශයෙන් මෙම සිතුවිල්ල ගැන අල්ලාහ් තම ග්‍රන්ථයේ ඉතා පැහැදිලිව සඳහන් කොට ඇත. එම වර්ථවදී සිතුවිල්ලට පාදක වූ කර්තව්‍ය හා වළක්වා ගත හැකි භෞත සිහිපත් කරමින් පිළිතුරු දී ඇත. ගැත්තෙකු දකින අයුරින් මිනිසා සිතන බොහෝ දෑ බහු වහිමින් වන්නේ නැත. එය ප්‍රායෝගික ද නැත. එබැවින් ඉස්ලාම් දහම පිළිබඳ වූ විශ්වාසය නොමැති භෞතවෙන් එම විශ්වාසය වටහා ගැනීමට බාධක වන බොහෝමයක් කර්තව්‍ය මිනිසා තුළ ඇති වේ. ඉන් සමහරක් ගැන පවසන්නේ නම් ඒ ගැන වූ අඥානකම එහි යථාර්ථය නිවැරදිව වටහා ගත නොහැකි වීම, එහි ඇති උසස් ඉගැන්වීම් හා උදාර මග පෙන්වීම් මත රැඳී සිටීමට නොහැකි වීම වැනි කර්තව්‍ය දැක්විය හැක. යහපත් ගුණාංග හා නිවැරදි සත්‍යය වෙත ළඟා වීමට පාදක වන අතිමහත් සම්බාධකය වනුයේ ප්‍රයෝජනවත් දෑ පිළිබඳ හරි හැටි අවබෝධයක් නොමැති අඥානකමය. උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

﴿بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِطُوا بِعَلَمِهِۦٓ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُۥ﴾ [يونس: ٢٩]

ඒ (කුර්ආනය) පිළිබඳව දැනුම නොමැති භාවයින් ඔවුන් වටා ඇති දෑ භාග ඔවුහු බොරු කළෝය. එහි යථාර්ථය ඔවුන් වෙත පැමිණ නැත.(10:39)

ඇත්තෙන්ම ඔවුන්ගේ අඥානකම හා ඒ ගැන ඔවුන් තුළ තිබූ අනුචිතකම භෞතවෙන් ඔවුන් එය බොරු කළ බවත් සත්‍යය වෙත නැඹුරුවීමටත් එය පිළිගැනීමටත් තුඩු දෙන දැනුවත්මය යථාර්ථය ඔවුන් වෙත පැමිණ නොමැති බවත් මෙම පාඨයෙන් අවධාරණය කරයි. තවදුරටත් අල්ලාහ් මොවුන් ගැන විවිධ පාඨ වලින් අවධාරණය කරයි.

ඉන් සමහරක් මෙසේය:

﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ [يونس: ٥٥]

තමුත් ඔවුන්ගෙන් වැඩි දෙනා අඥානකමින් සිටින්නෝය. (6:37)

﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ﴾ [الأنعام: ١١١]

තමුත් ඔවුන්ගෙන් වැඩි දෙනා වටහා ගන්නන් නොවෙති. (6:11)

﴿صُمُّ بُكْمٌ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ [البقرة: ١٧١]

ඔවුන් අන්ධය. බිහිරිය. ගොළුය. වඬුවන් ඔවුහු අවබෝධ කර නොගනිති.(2:171)

﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ [النحل: ١٢]

සැබැවින්ම මෙහි අවබෝධය අත්තනට මෙහි සංඥාවන් ඇත.(13:4)

මේ අර්ථය පෙන්වා දෙන තවත් වැඩි බොහෝමයක් ද ඇත.

අඥානකම යනු එය විටක හෙළිවීම දැකිය හැක්කක් වේ. උදාහරණයක් ලෙස තම නායකත්වයන් හා තම හිමියන් අනුගමනය කරමින් අල්ලාහ්ගේ දූතයාණන් බොරු කරමින්, ඔහුගේ දූතත්වය ප්‍රතික්ෂේප කරමින් සිටින පොදු ජනගහන බහුතරයන් තත්ත්වය මෙලෙසය. ඔවුන්ට දැකූවමි පැමිණි විට ඔවුහු මෙසේ පවසති:

﴿رَبَّنَا إِنَّا أَعْصَا سَادَتَنَا وَكِبْرَاءَنَا فَأَصَلُّونَا السَّبِيلَا﴾ [الأحزاب: ٦٧]

අපගේ පරමාධිපතියාණනි! අපගේ නායකයන්ටත් අපගේ ප්‍රධානීන්ටත් අපි අවනත වූයෙමු. තමුත් ඔවුන් අප ව නිවැරදි මගින් මුළු කළෝය.(33:67)

තවත් විටෙක අඥානකම යමක් හා සම්බන්ධ වෙමින් දැකිය හැක්කක් වේ. මෙය දෙවර්ගයකි.ඉන් එකක් නම් තම පුජාව හෝ තම මුතුන් මිත්තන්

හෝ තමන් අතර පැවතෙන්නකුගේ හෝ දැනම මත පදනම් වූවකි. ඔහු වෙත සත්‍ය පැවිණි ඇති තවුන් ඔහු සත්‍යය හොඳකි. තමන් හැදුණු වැඩුණු දැනම ඔහු පිළිගෙන ඇති හෙයින් ද ඔහුගේ ජ්‍යෙෂ්ඨත්වය ඔබකිරීමේ හෙයින් ද ඔහුගේ දැක්ම ඉතා සීමිතය. ජේව දුගියන් ප්‍රතික්ෂේප කළ ඔවුන්ගේ දුගතත්වය ප්‍රතික්ෂේප කළ හොද ජ්‍යෙෂ්ඨත්වය ඔවුන්ගේ සම්බන්ධයෙන් ඇල්ලාහ් මෙසේ පවසා සිටී:

﴿وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ مَنَاقِبَةٍ ۖ وَإِنَّا لَنَاقِبَةٌ﴾ [النزخرف: ٢٣]

මෙලෙස තුබූව පෙර යම් නගරයකට අවවාද කරන්නෙකු අපි යැවූ සෑම අවස්ථාවකම එහි සැපවත් ජීවිතයක් ගත කරන්නන් සැබැවින්ම අපි අපගේ මුතුන් මිත්තන් පිළිවෙතක සිටිනු අපි දුටුවෙමු. තවද සැබැවින්ම අපි ඔවුන්ගේ පියසටහන් පිළිපදින්නන් වෙමු යැයි පැවසුවා මිස නැත.(43:23)

මෙය අත්දැකූකරුණකි. තම සහයා අසත්‍යය තුළ සිටිය ද ඔහු සත්‍යයේ සිටින බව ඔහු සිතයි. අජේව වාදීන්, භෞතිකවාදීන් බොහෝමයක් මේ ගණයට අයත්ය. එබැවින් යමක් හඟවූවකු කිරීමේදී ඔවුන්ගේ දැනුම ඔවුන්ගේ ප්‍රධානීන් අනුකරණය කරමින් පමණක් පිහිටයි. ඔවුන් ප්‍රකාශයක් කර ඇත්නම් එය මොවුන් එකඟව පිළිගනී. එය මොවුන්ට පහළ වූ ජේව ප්‍රකාශයක් වැනිය. ඔවුන් තව ව්‍යාජ දැක්මක් ආරම්භ කළේ නම් ඔවුන්ගේ එකඟතාවත් මෙන්ම පරස්පරතාවත් හිඬියදීම ඔවුන් පසුපස මොවුන් ගමන් කරති. සියලුම ගැටලුකාරී තත්ත්වයන්ට කලහකාරීන් මොවුන්ය. ඒ සඳහා ඔවුන්ට කිසිදු සාධකයක්

ද තොමරත.

අඥාතකමේ ජෙව්චනි වර්ගය: ජෙව් ප්‍රතික්ෂේපිත නායකත්වයන් සහ ලෞකික හා භෞතික විද්‍යාව තුළ ගිලී ගිය භෞතිකවාදීන් හා බැඳුණකි. ඔවුන් සෞඤ්‍ය අය අඥාතයින් ලෙස සලකති. පටු සීමාවක් තුළ පවතින ඔවුන්ගේ දැනුම එම තොරතුරු මත පමණක් සීමා කර ගනිති. ජෙව් දුතයින් විශ්වාස කිරීමටත් ඔවුන් අනුගමනය කිරීමටත් උබ්හු වෙති. එම රසුල්වරුන් වෙත පැමිණි මිනිස් සිතුවිලි හා මිනිස් පුහුණු ව පිළිබඳ දැනුම සීමා කරනු ලැබුවක් බව සිතති. සෞඤ්‍ය ජෙව්ල යථාර්ථය වුව ද ඒවා ඔවුහු ප්‍රතික්ෂේප කරති. බොරු කරති. ඒ අනුව ඔවුහු විශ්වයේ පරමාධිපති ව ප්‍රතික්ෂේප කරති. ඔහුගේ රසුල්වරුන් බොරු කරති. ගුප්ත දෑ පිළිබඳ ව අල්ලාහ් හා ඔහුගේ ධර්ම දුතයාණන් කවර විෂයක් දැනුම් දුන්නේ ද ඒවා සියල්ල බොරු කරති. අල්ලාහ්ගේ කියමනට අනුව එම දැඹුවමට අභ්‍යන්තර වීමට සුදුස්සන් වනුයේ මෙවැනි උදවියයි. උන්තර්තර අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

﴿ فَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَخَافَ بِهِمْ مَا كَانُوا

بِهِ - يَسْتَهْزِءُونَ ﴾ [غافر: ٨٢]

ඔවුන්ගේ රසුල්වරුන් පැහැදිලි සාධක සමඟ ඔවුන් (ප්‍රතික්ෂේපකයින්) වෙත පැමිණි කල්හි (රසුල්වරුන් වන) ඔවුන් සතු ව අති දැනුම පිළිබඳ ව ඔවුන් (සමච්චල් කරමින්) සතුටු වූවෝය. තවද ඔවුන් කුමක් සමච්චල් කරමින් සිටියේ ද එයම ඔවුන් වෙළා ගත්තේය.(40:83)

මේ අනුව තමන් තුළ තිබූ විද්‍යාත්මක දැනුම ගැනත් ඔවුන්ගේ හැකියාව ගැනත් සතුටට පත් වූහ. ව්‍යාජ වුව ද ඒ මත රැඳීමට බල කෙරෙන බලවත් සාධක පිළිබඳ ව සතුටු වූහ. තමන් ලබා දෙන තීන්දු

නීරණ ගැනත් සතුටු වූහ. ඒවා ප්‍රශංසාවට ලක් වීමත් රැසුල්වරුන් ගෙන ආ සැබෑ ඥානය හා මහාපෙත්වීමට එරෙහි ව ඒවා ඉදිරිපත් කිරීමටත් සතුටු වූහ. රැසුල්වරුන්ගේ දැනුම හැඳුලුවට හා භාසපයට ලක් කරන තෙක් මෙම තත්ත්වය ඔවුන් ව වැළැක්වූයේ නැත. අවසානයේ ඔවුන් කවර දෙයක් හැඳුලු කරමින් සිටියේ ද එයම ඔවුන් වටලා ගනු ඇත.

මෙම භෞතික දැනුම තුළ ගිලී සිටින බොහෝමයක් අදේවවාදීහු මෙලෙස මුළු ඒ ඇත. නමුත් ඔවුන් ගිලී සිටින දැනුම තුළ නිවැරදි න්‍යායයක් දක්නට නොමැත. මෙම තත්ත්වය වර්තමානයේ ආගමික ඉගැන්වීම් වලට වැදගත්කමක් ලබා නොදෙන පාසල් වල පවා දක්නට ඇත. එබැවින් එම සිදු සිදුවීයන් එයින් පිටත් වන විට ආගමික දැනුම පිළිබඳ අවබෝධයක් නොලබයි. ආගමික පිළිවෙතට අනුව ඔවුන්ගේ සදාචාරය නොපිහිටයි. වෙන කිසිවකු නොදන්නා දෑ තමන් දන්නේ යැයි සිතති. දහම දෙස හා එය පිළිපදින අය දෙස අවමානයෙන් බලයි. භෞතිකවාදයෙන් පැවැණු අදේවවාදීන්ට පහසුවෙන්ම යටත් වෙයි. එය අතිමහත් අපරාධයක් යැයි ඉස්ලාම් පවසයි. එබැවින් සියල්ලට කළින් මුස්ලිම්වරුන් වෙත අතිචාරය වනුයේ මෙවන් පාසල් වල ආගමික දැනුම දරුවන්ට ලබා දීම සඳහා මුල් තැන දීමය. ජයග්‍රහණය හා පරාජය බැඳී ඇත්තේ වෙනත් කිසිවක් මත නොව මෙම ආගමික දැනුම මත පමණි. නමුත් මේ හැර වෙනත් දෑ අනුගමනය කරන තත්වයක් මෙම පාසල් තුළ බිහි වී ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් වගකීම් දරන්නන් හා ශාර් ව සිටින්නන්ගේ අතිචාරය වගකීම වනුයේ ක්ෂණික ව මේ ගැන සොයා බලා එයට සැලසුම් යෙදීමය. මේ සඳහා වූ විශාල කාර්යභාරයක් ගුරුවරුන් වෙත පැවරී ඇත. එසේ නොමැති වූ විටක අනාගත තරුණ

තරුණියන්ගේ තත්ත්වය මේ අයුරින්ම පවතිනු ඇත.

ඵබැවින් මේ ගැන විගැකිව යුත්තන් හා මේ ගැන කතා කිරීමට හැකියාව ඇත්තන් මේ සම්බන්ධයෙන් අල්ලාහට බිය හැඟීමෙන් යුතු ව කටයුතු කළ යුතුය. පාසල් අධ්‍යාපනයේ වැදගත්ම පාඩම ලෙස අාගමික පාඩම පත් කිරීම තුළින් අල්ලාහ් අබියස මහත් වූ කැසල් බලාපොරොත්තු විය යුතුය. ඇත්තෙන්ම නොසැලකිලිමත්කමින් වරදක් සිදුවීම නයාතක තත්ත්වයකි. යහපත හා ගුණවත් බව බැඳී ඇත්තේ අාගමික අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව නොයා බැලීම තුළිනි.

දහමට හා ඊදව් විශ්වාසයට බලපාන බාධක අතූරින් තවත් කරුණක් වනුයේ ඊර්ෂ්‍යාව හා අසාධාරණකමය. මෙය යුදෙව්වන්ගේ තත්ත්වය හා සමානය. බවුහු තම දරුවන් හඳුනන්නාක් මේ තබී තුමාණන් පිළිබඳවත් ඵතුමාණන්ගේ සත්‍යභාවය පිළිබඳවත් හා ඵතුමාණන් ගෙන ඇ දෑ හි යථාර්ථය පිළිබඳවත් මනා ලෙස දැන සිටිනි. තමුත් ලෞකික අරමුණු උදෙසා ඵමෙන්ම ඊදව් විශ්වාසයට වඩා පහත් දෑ නොයමින් දැන දැනම බවුහු සත්‍යය වසන් කරනි. ඉතිහාසගත නොරතුරු අනුව කුරෙයිෂ් නායකයින් බහුතරයකට ද මෙම රෝගය නියා සත්‍යය විශ්වාස කිරීමට බාධකයක් විය. මෙම රෝගය බිහි වූයේ උද්දව්වකම හා අහංකාරකම රෝතුවෙනි. ඵය සත්‍යය පිළිපැදීමට අති මහත් බාධකයක් විය. උත්තරින්තර අල්ලාහ් මෙමේ පවසා සිටී:

﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ [الأعراف: ٤٦]

කිසිදු සත්‍යයකින් නොර ව මිහිතලයේ අහංකාරයෙන් කටයුතු කරන අය ව මම මාගේ සංඥාවන්ගෙන් වෙනතකට හරවමි. (7:146)

අහංකාරය යනු සත්‍යයට පිටුපාත්තකි. මැරීම් කෙරෙහි ගෑල්ලුවෙන් බලන්නකි. සත්‍යය පිළිබඳ සාක්ෂි හා සාධක හෙළි වූ පසු ද එයට යටත් වීමටත් එය පිළිපැදීමටත් බොහෝ දෙනා ව එය වළක්වාලයි. උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

﴿وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾

[النمل: ١٤]

ඔවුන්ගේ අත්මාවන් එය තරයේ විශ්වාස කරන්නට සිතුව ද අසාධාරණකම අහංකාරකම හේතුවෙන් ඔවුහු එයට පිටුපෑහ. (27:14)

දේව විශ්වාසය පිළිගැනීමට පාදක වූ බාධක අතුරින් තවත් කරුණක් නම් නිවැරදි බුද්ධිමය සාධක හා සවනට වැටුණු සාධක වලින් ඉවත් වීමය. උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

﴿وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَبْغُدُونَكَ مِنْكَ الْبَغِيضِ

وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ﴾ [الزخرف: ٣٦-٣٧]

කවරෙකු කරුණාහරිතයාණන්ගේ උපදෙස (අල් කුර්ආනය)ට පිටුපාත්තෙන් ද අප් ඔහුට ඡෙය්නානුවකු නියම කරන්නෙමු. එවිට ඔහු ඔහුට සමීප මිතුරෙකු වෙයි.තවද සැබැවින්ම ඔවුහු යහ මාර්ගයෙන් ඔවුන් ව වළක්වනි තවද සැබැවින්ම ඔවුහු යහමගා ලද්දන් යැයි සිතති. (43:36/37)

තවදුරටත් අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි:

﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ [الم: ١٠]

තවද අප සවිත් දුන්නේ නම් හෝ අවබෝධ කර ගන්නේ නම් හෝ අප ද දුලු මා අපේළෙන ගින්නේ සගයින් නොවන්නට තිබුණි යැයි (දැකුවම

දෙන දින) ඔවුහු පවසති. (67:10)

මෙවන් උදව්‍ය ධර්ම දුකයින්ගේ දැනුමෙන් ප්‍රයෝජනවත් දෑ අරඹීමටත් බුද්ධිමය වශයෙන් සිතන්නටත් ඉදිරිපත් වූයේ හැක. එය පිළිගන්නේ හැක. නිවැරදි දෑ වෙත මඟ පෙන්වනු ලබන නිවැරදි බුද්ධියක් ද ඔවුනට තිබුණේ හැක. ඔවුනට තිබුණේ හුදු ආකල්පයන් හා වැරදි සහගත දැක්මන්ය. ඔවුන් එය නිවැරදි යැයි සිතූහ. නමුත් එය අඥානකමක් පමණක් විය. ඔවුහු නිරා ගින්නට අරද දමන තෙක් සත්‍යය පිළිපදීමෙන් ඔවුන් ව වැළකූ නොමඟ ගිය නායකයින් පිළිපදීමින් සිටියහ.

සත්‍යය පිළිපදීමට බාධකයක් වූ තවත් කරුණක් වනුයේ සත්‍යය පැහැදිලි වුවායින් පසු එය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමය. සත්‍යය වටහා ගත් පසු තම හදවත වෙනස් වීමත් යහපත් දෑ අයහපත් දෙයක් ලෙස දැකීමත් අයහපත් දෑ යහපත් දෙයක් ලෙස දැකීමත් ගැත්තා දැඩුවම ලැබීමට සූදුසුකම් ලබන අති භයානක කරුණකි. උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

﴿لَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ [الصّف: 05]

ඔවුහු ඍජු මගින් ඉවත් ව ගිය කල්හි අල්ලාහ් ඔවුන්ගේ හදවත් ඍජු මගින් ඉවත් කළේය. (61:5)

තවදුරටත් අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

﴿وَتَقَلَّبُ أَفْسَدَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ ؕ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَدَرُوهُمْ فِي طَعْنَيْنِهِمْ
يَعْمَهُونَ﴾ [الإنعام: 110]

මුල් වර ඔවුහු විශ්වාස නොකළාක් මෙන් ඔවුන්ගේ හදවත් හා ඔවුන්ගේ දෘෂ්ටි අපි පෙරළා දමන්නෙමු. තවද ඔවුහු සීමාව ඉක්මවා යෑමෙහි

ව්‍යාකූල තත්ත්වයේ අපි ඔවුන් අත හැර දමන්නෙමු. (06:110)

මෙයට හේතුව තමන් කරන ක්‍රියාව අනුවම අල්ලාහ් ප්‍රතිඵල ඉදහ බැවිනි. ඔවුන් ගැන පැවසූ ලෙසින්ම ඔවුන් ව අල්ලාහ් ආර ගනු ඇත.

උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි.

﴿إِنَّهُمْ أَخَذُوا الشَّيْطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ [الأعراف: ٣٠]

සැබැවින්ම ඔවුහු අල්ලාහ් හැර දමා ඡෙය්නානුන් ව තම මිතුරන් ලෙස ගත්තෝය. (07:30)

සුබෝපහෝගී විචිතයක ගිලී සිටීම ඇති විදීමේදී කරන භාස්තිය මෙම විශ්වාසය පිළිපැදීමට බාධක වන තවත් වැදගත් කරුණක් වේ. එවිට එම ගැත්තා තම සිතුවී පැතුවී පසුපස ගමා යයි. තප්‍රර පාශාවන්ට වහල් වෙයි. මේ පිළිබඳ ව අල්ලාහ් අල් කූර්ආනයේ විවිධ පාඨ මගින් අවධාරණය කරයි.

﴿بَلْ مَنَعْنَا هُنُلَاءَ وَاَبَاءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ﴾ [الأنبياء: ٤٤]

තමුත්, ඔවුන් වෙත ආයු කාලය දීර්ඝව පවතින තුරු ඔවුන්ටත් ඔවුන්ගේ මුතුන් මිත්තන්ටත් අපි ඇති විදීමට සැලසුණුවෙමු. (21:44)

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ﴾ [الواقعة: ٤٥]

සැබැවින්ම ඔවුහු මීට පෙර සැප විඳින්නන් ව සිටියහ. (56:45)

ඔවුන් විඳින සැපත පාලනය කොට ප්‍රයෝජනය ගෙන ඉදහ අයුරින් එක් සීමාවක් මත ඔවුන් ව තනර කොට හානි ගෙන ඉදහ ආකාරයේ සැප පහසුකම් වලින් ඔවුන් ව වළක්වාලමින් තිවැරැදි දැහම ඔවුන් වෙත පැමිණි කල්හි ඔවුන්ගේ සිරිත් චිරිත් හා සම්ප්‍රදායන් ඔවුන්ගෙන්

වළක්වන්නක් ලෙස එය දැන. වරදේ ආඥාවන්ට වහල් වූ පුද්ගලයා තමන්ට ලැබෙන ඩිනෙවල චාරිත්‍රයකින් ඒ සඳහා උදව් ලැබීමට පෙලඹෙයි. අල්ලාහ්ට ගැනිකම් කිරීම නිසම කොට තමන්ට ආශීර්වාද කළ එම ජර්නාගාමියාට කෘතචේදී වී ආඥාවන් තුළ නොගිලන මෙන් උපදෙස් දෙවින් දැනම ඔවුන් වෙත පැමිණි කල්හි ඔවුහු පැහැදිලිව පැහැරී ගියෝය.

එමෙන්ම රසුල්වරුන් හා ඔවුන් පිළිපදවූවන් බොරුකාරකරයින් විසින් අවතැන්ගෙවීම කිරීමත් ඔවුන් වෙත අයුභාවයක් ඇති බව විශ්වාස කිරීමත් ඔවුන්ට අපහේද පැවැත්මක් සහනයක් විශ්වාස කිරීමට බාධක වූ තවත් කරුණකි. හුග් (අලුයින්ස සලාම්) තුමාණන්ගේ ජනගයා එතුමාණන් දෙස බලා මෙසේ ප්‍රකාශ කළේය:

﴿قَالُوا أَنْزَمْنَا لَكَ وَأَتَّبَعَكَ الْأَرْدَلُونَ﴾ [الشعراء: 111]

ඉතා පහත් තත්ත්වයේ අප හුඹ ව පිළිපදවීමත් සිටිය දී අපි හුඹ ව විශ්වාස කරන්නෙමු දැයි විමසා සිටියෝය. (26:111)

﴿مَا نَزَّلَكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَزَّلَكَ أَتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا بُدَىٰ الرِّأْيِ وَمَا زَايَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَنْظُرُكُمْ كَذِبِينَ﴾ [هود: 27]

තවද අපට වඩා පහත්, බොහොමයක් අදහස් අරන්ගත් මිනිසුන් (වෙන කිසිවෙකු) හුඹ ව අනුගමනය කරනු අපි නොදකිමු. තවද අපට වඩා මහිමයක් හුඹලාට ඇති බවද අපි නොදකිමු. (11:27)

මෙසේ සිදු වනුයේ ඔවුන් තුළ තිබූ අහංකාරකම හේතුවෙනි. තමන් ගැනම මමන්වියෙන් හා අහංකාරයෙන් මෙතෙහි කර ගන්නා විට සෞඛ්‍ය අප තමන්ට වඩා පහත් අප ලෙස සලකන්නට පෙලඹෙයි. සහය තමන් වෙත පැමිණිය ද එය පිළිගැනීමට පැහැරී. ප්‍රසිද්ධියට පත් කෙනෙකු

මාර්ගයෙන් යම් නියෝගයක් පැමිණ එය අනිවාර්ය කළ විට එයට පිළිතුරු වශයෙන් කිසිදු පැකිලීමකින් තොරව එය පිළිගනී. උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

﴿كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ [يونس: ٣٢]

ඔවුන් විශ්වාස නොකරන උදවිය යැයි ත්‍රිඛණේ පරමාධිපතිගේ වදන ප්‍රාප්තවීමත් වෙන නියම වූයේ එලෙසය. (10:33)

ප්‍රාප්ත යනු අල්ලාහ්ට ගැනිකම් කිරීමෙන් ඉවත් වී ඡෙය්නාන්ට අවතන වීමය. මේ කළ නපුරු වර්ණනාව මත යම් හදවතක් පවතී නම් එය ඥානයෙන් හෝ ක්‍රියාවෙන් හෝ සත්‍යය පිළිගැනීමට මහා බාධකයක් වනු ඇත. මෙම තත්වයේ සිටින කෙනෙකු ව අල්ලාහ් පිවිතුරු නොකරයි. ඒ වෙනුවට ඔහුගේ ප්‍රාප්ත අත්මා ව වෙනම එම ප්‍රාප්ත පවරයි. ඒ අනුව ඔහු දැඩිබිඹර කම්පිත හා මුළුතේන් ව්‍යාජ කරුණු වල නිරත වෙයි. ඔහුගේ සෑම චරිතයකම නපුරු හා පාපී වේ. ව්‍යාජ දෑ ඔහු ව ප්‍රාප්ත වෙන සමීප කරවයි. සත්‍යය පිළිගැනීමෙන් ඔහු ව වළකවාලයි. හේතුව කවර වීමක අල්ලාහ්ට අවතන වීමෙන් හා ඔහුට යටහත් වීමෙන් තම හදවත බැහැර වූයේ ද එවිට සෑම නපුරු බලවේගයකටම යටත් වීමට තමන් නොදැනුවත්වම බල කෙරෙනු ඇත. උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි:

﴿وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ﴿٢﴾ كُذِّبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ، مَنْ تَوَلَّاهُ فَآنَهُ، يُضِلُّهُ، وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ

السَّعِيرِ﴾ [الحج: ٣-٤]

සෑම නපුරු බලවේගයකම ඔහු අනුගමනය කරනු ඇත. සැබැවින්ම තමන් භාරකාරයන්වියට පත් කර ගත් අය සැබැවින්ම (ඡෙය්නාන් වන) ඔහු නොමඟ යවනු ඇතැයි ද ඔහු අච්ඡේතන ගිණිගේ වේදනාවට මඟ

පෙන්වනු ඇතැයි ද ඔහුට එරෙහි ව නියම කරනු ලැබීය. (22:4)

සත්‍යය හා විශ්වාසය අනුගමනය කිරීම වළක්වාලන බාධක අතුරින් තවත් බාධකයක් වනුයේ දැනුම හා සත්‍යය පිළිබඳ අවබෝධය පටු භාවයක් තුළට කොටු වීමය. මෙය භෞතිකවාදයට හැඳුරු වූ අදේවවාදීන් ක්‍රියා කරන්නාක් මෙන්, ඔවුන් තමන්ට වැටහෙන චින්තන භාවය තුළ පමණක් එම දැනුම සීමා කරයි. එය තහවුරු කෙරෙන අයුරින් තමන්ට ලැබුණු චින්තන භාවයට වඩා අධික ව හෝ වඩා පැහැදිලි ව හෝ සාධක සාක්ෂි හා මාර්ග පිහිටුණද ඔවුන්ගේ පංචේන්ද්‍රියන් ඔස්සේ එය වටහා නොගනිති. දුර් දැක්මකින් යුතු ව ඒ දෙස නොබලති. මෙය කලහකාරීය, ගැටලු සහගතය. මෙමගින් බොහෝ දෙනා නොමගා ගියහ. මෙම අයහපත් මාර්ගය භේතුවෙන් අල්ලාහ්ගේ පැවත්ම ඔවුහු ප්‍රතික්ෂේප කළෝය. ධර්ම දුනායින් හා ගුප්ත දෑ පිළිබඳ ව ද ඔවුන් තහවුරු කරමින් ගෙන ගැරු දැක් වූ විවිධ සාක්ෂි හා සාධක ද ප්‍රතික්ෂේප කළෝය.

තම දෑසට පෙනෙන සාක්ෂි මත හා තමන්ට අවශ්‍ය තොරතුරු මත පමණක් රැඳුණෝය. ඥානයේ සැබෑ යථාර්ථය වනුයේ මේ සියලු සාක්ෂි හා සාධක එහි නිමවුම්කරු හා ඔහුගේ ඒකීයත්වය මැනීමේ වලින් වෙන් වූ ඔහුගේ තනි පැවැත්ම හා ඔහුගේ සැලැස්ම ස්ථිර කරන්නක් වශයෙන් පිහිටීමය. කවර සත්‍යයකට වුව ද පවතින කවර මාර්ගයක් ඔස්සේ වුව ද එයට සමාන කිරීමට හෝ සමීප වීමට හෝ නොහැකිය. ඒ සඳහා සාක්ෂි වශයෙන් ශ්‍රවණීය සාධක, බුද්ධිමය සාධක, දෘෂ්ටිමය සාධක හා ස්වභාවධර්මයේ සාධක පිහිටා ඇත. සත්‍යය පැහැදිලි කරන අයුරින් මිනිසා තුළ හා විශ්වයෙහි ඔහු ගැන වූ සාක්ෂි හා සාධක හෙළි වී ඇත. සැබෑවින්ම ඔහු සැබෑය. ඔහුගේ ධර්ම දුනායින් සැබෑය. ඔහු පිරිනමන

ප්‍රතිඵල සැබෑය. ඔහු දන්නා සිටි සියලු තොරතුරු සැබෑය. ඔහුගේ දැනුම සැබෑය. සැබෑවෙන් පසු අරන්ගේ කවර මගක් ද? නමුත් භෞතිකවාදීන්ගේ දැඩිබර්කම හා අහංකාරය ඔවුන් අතරින් විවිධ පැතිකඩ වලින් සෙසා සලසන සත්‍යය අතරින් වටලා ගන්නේය. දැක්මක් අති දේව විශ්වාසවන්තයා ඔහුගේ දැක්මෙහි අති ආලෝකයෙන් සැබෑවින්ම එම භෞතිකවාදීන් පැහැදිලි නොමැත. සිටින බවත් අත්ධර්මයේ සිටින බවත් හඳුනා ගනියි. නිවැරදි මඟ පෙන්වා අපට ආශීර්වාදය කළ අල්ලාහ්ටම අපි ප්‍රශංසා කරමු.

දේව විශ්වාසය හා සත්‍යය පිළිගැනීමට පාදක වූ බාධක අතුරින් තවත් වැදගත් කරුණක් වන්නේ භෞතිකවාදීන් හා ඔවුනට රැවටුණු ඔවුන් අනුමතය කළවුන්ගේ අපක්ෂපාතීත්වයයි. සැබෑවින්ම භෞතික වස්තු හා ස්වභාව දැනුම පිළිබඳ විද්‍යාව අබිබවා ගොස් අති මේ කාල වකවානුව දක්වාම මිනිසා නිවැරදි මඟ නොලැබීය. ඔුද්ධියට ගැළපෙන අයුරින් කටයුතු නොකළේය. මිනිසා නිවැරදි මඟ ලබා ගන්නේ ඉන් පසුව යන්න ඔවුන්ගේ චින්තනය විය. මෙය එයට දිරිදීමක් විය. විනාශයට දිරිදීමක් කිරීමක් ද විය. සත්‍ය පිටු දකින අහංකාර චින්තනයක් ද විය. ඔුද්ධි ගීතයන්ට නොසැඟවිය හැකි පරිදි අහංකාරයක් ද විය. මෙම නපුරු චින්තනය එය වෙනස් කළේ නැත. එය කෙතරම් ද යත් සැබෑවින්ම භෞතික වස්තු ද කර්මාන්ත හා නිපැයුම් ද ස්වභාව දැනුම දියුණුව ද වර්ධනය වූයේත් පුර්ණවත් වූයේත් අවසන් කාලයේදී යැයි ඔවුන් පැවසූ විට සෑම කෙනෙකුම ඔවුන් සත්‍ය කරවන තරමට පත් විය.

මෙලෙස මෙවන් උදවිය හඳුනා ගෙන ඔවුන් සමඟ ප්‍රවේශයෙන් ගනුදෙනු කිරීමෙන් නිවැරදි දෙනුම සහ නිත්‍ය යථාර්ථයන් හා අලංකාර ගතිගුණ වෙත

යොමු වීමට ඉඩ සලසා දෙනු ඇත. තීන්දු අතුරින් වඩාත් අසනාභ්‍ය තීන්දුව වනුයේ මෙවැන්නන්ගේ තීන්දුවය. එහෙයින් නිවැරදි දැනුම හා බුද්ධිය හඳුනා ගත හැකි වනුයේ එහි පූර්ණත්වයන් අඩුපාඩු වීයින් ලැබෙන ප්‍රතිඵල එහි පවතින සාධක හා එහි ඇති නිගමනයන් හඳුනා ගැනීම තුළිනි. ඒ අනුව පූර්ණත්වය හා උසස් භාවය ජෛවීය යුත්තේ අපගේ ධර්ම දූත මුහම්මද් (සල්ලල්ලාහු අලය්හි වසල්ලම්) තුළා ගෙන ආ මුස්ලිම්වරු තම ජීවිතය ලෙස සැලකූ වින්තන, ගතිපැවැත්වීම්, දැනුම, ලෞකිකත්වය, ආදර්ශ, ඥානය වැනි දෑ පදනම් කර ගනිමිනි. ඒවා පදනම් කර ගෙන ඔවුන් කළ කටයුතු ආධ්‍යාත්මික හා ලෞකික යන සියලු ආකාරයේ සාර්ථකත්වයන් හා යහපත වෙත ඔවුන් ව ළඟා කරවීය. සියලු ප්‍රජාවන් ඔවුනට යටහත් කරවීය. එමෙන්ම ඔවුන් මෙලොව පූර්ණත්වය හා ඉහළ නිලයන් හිමි කර ගත්හ . කිසිවකුට එහි ළඟා වීමට නොහැකි වීය. එසේ ළඟා වීමට කෙනෙකු තැත් කළ ද එම මාර්ගයේම ඔහුවද ගමන් කරවීය.

අවිසානාය වශයෙන් නිදහස අපේක්ෂා කරන භෞතිකවාදීන්ගේ ගතිගුණ ලබා ගත් දෑ කුමක් දැ යි බැලිය යුතුය. ඔවුන් තම ආශාවන් වෙනුවෙන් සම්පූර්ණ නිදහස සීමාවකින් තොර ව භාවිත කළෝය. ඒ හේතුවෙන් ඔවුන් පහත් තත්වයට ඇද වැටෙන තෙක් ඒ මත රැඳී සිටියේ නැත. භෞතිකවාදයේ ඇතැම් ශක්තීන් ඔවුන් ව ග්‍රහණය නොකළේ නම් මෙය ඉක්මන් විනාශයක අභිමුඛයේ ඇති නිදහසක් බව ඔවුන් සිතනු ඇත. උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි:

﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفِيلاً عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ﴾ [ابراهيم: ٤٢]

අපරාධකරුවන් කරමින් සිටින දෑ ගැන අල්ලාහ් අනවධානී ව සිටිනු

යැයි නොසිතනු.(14:42)

එමෙන්ම ආගමික ගති පැවතීමේ නොතිබුණ ද එහි අදහසේ සලකුණු උසස් ජනයා තුළ දැකින්නට තිබුණි. එමගින් ඔවුන්ගේ මෙලොව විචිතය ඔවුන් හැඩගස්වා ගත්හ. තවුන් එය ඔවුන්ගේ භෞතිකවාදී උසස් භාවයට කිසිදු අගයක් නොවීය. එබැවින් කවරෙකු දැනම අහිමි කර ගත්තේ ද ඔහුට සියල්ල සාර්ථක ව ඉටු කර ගත නොහැකි වේ. සැපවත් විචිතය සැපතැනුම හා සතුට අහිමි කර ගනු ඇත. මෙයට සාක්ෂි දරන්නාට වඩා එය අධිකෂණය කරමින් සිටින්නා වඩාත් බලවත්ය. පර්පාලනයේ දී ඒකීයත්වය අල්ලාහට පුද කිරීම, ප්‍රතිවීම හා ප්‍රතිවිපාක ගැන පිළිගැනීම වැනි අදහසේ විශ්වාසයේ මූලිකාංගයන් පිළිගෙන විශ්වාස කරන අරාබි ආදේශකයින් හා එවැනි විශ්වාසයන් ඇත්තන් මෙවන් භෞතිකවාදීන්ට වඩා යහපත්ය යන්න කිසිදු සැකයක් නොමැත. පසුව සැබැවින්ම රසුල්වරුන් අල්ලාහගේ පණිවිඩ හා පූර්ණ මහජනවිචි සමඟ පැමිණි බවත් ඔවුන් ආලෝකය හිවැරදි දැනුම හා සියලු ආකාරයේ යහපත ගෙන ආ බවත් හඳුනා ගනී. හිවැරදි බුද්ධිය ඇත්තෝ එය පිළිගනිති. අවසානයේ ඔහු වෙනම සියලු අවශ්‍යතාවන් ඇති බව දැන ගනී. රසුල්වරු ගෙන ආ දෑ ට යටහත් වෙයි. මුල සිට අග දක්වා සියල්ල ඒකරාශි කළ ද රසුල්වරුන් ගෙන ආ ප්‍රයෝජනවත් සත්‍යය කරුණු වෙන ළඟා විය නොහැක. ජේව ග්‍රන්ථ පහළ වූයේ මේ සත්‍යය පදනම් කරගෙනය. එය නොවී නම් පැහැදිලි මුළාවට, මහත් අන්ධභාවයට, සදා ව්‍යාකූලත්වයට, සදා විනාශයට පත් වනු ඇතැයි ජේව ගැන්නෙකු විශ්වාස කරයි. උත්තරීතර අල්ලාහ මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَرُكُوعِهِمْ وَيُخَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ [آل عمران: ١٦٤]

විශ්වාසවන්තයින් මීට පෙර පැහැදිලි නොවගොති සිවිය ද තම (අල්ලාහ්ගේ) වදන් ඔවුනට කියවා පෙන්වන තවද ඔවුන් ව පිවිතුරු කරවන තවද ඔවුනට ග්‍රන්ථය (කූර්ආනය) හා ඥානය උගන්වන රසුල්වරයෙකු ඔවුන් අතුරින් ම ඔවුන් වෙත එවීමෙන් ඔවුනට අල්ලාහ් උපකාර කළේය. (3:154)

රසුල්වරුන් ගෙන ආ දෑ තුළින් මිස නිවැරදි මඟපෙන්වීම ඔුද්ධිය ලැබුවේ නැත. එය වර්ධනය වූයේ ද නැත. මේ අතර අන්‍යයාගෙන් බොහෝ දෙනා ව්‍යාජත්වය පෝෂණය කරන වදන් වලින් මුළු වී සිටිති. එමගින් කිසිදු දැනුමක් හෝ සාධකයක් නොමැති ව සත්‍යය ප්‍රතික්ෂේප කරති. එය ආගමික දැනුම හා එහි අති උසස් ගුණාංග පටු බව සඳහන් කරමින් විද්‍යාව හා වෙනත් වාසිදායක ගුණාංග සංරක්ෂණය වශයෙන් හා තව්කරණය වූවක් වශයෙන් සඳහන් කළ බැවිනි. සෑම කෙනෙකුට ම නිවැරදි ඔුද්ධියක් අත . සෑම සංරක්ෂණයක්ම හා තව්කරණයක්ම දැනමෙහි මඟපෙන්වීම වෙත යොමු කරන මූලිකාංග හා ආගමික කරුණු වෙත සම්බන්ධ නොකරයි. හේතුව එය නපුරු ක්‍රියාවකි. හිංසාවකි. ඉක්මන් වීමකි. ප්‍රමාදයකි. කවරෙකු පහත් ලෙස සිතන්නේ ද සදාචාර පෝදාපාච්චට ලක් කරන භෞතිකවාදී සංරක්ෂණයකවාදීන් පවසන දෑ ගැන සිතා සියලුම හිංසනික දෑ පිළිගෙන සියලු ප්‍රයෝජනවත් දෑ අත හැර දමයි. අපන්නෙන්ම නිවැරදි සංරක්ෂණය වන්නේ රසුල්වරුන්ගේ මඟ පෙන්වීම හා ඔවුන්ගේ ඉගැන්වීම් අනුව ඔුද්ධිය හැඩගස්වා ගැනීමය. පොදු යහපත පවතින ප්‍රයෝජනවත් කරුණු හා ප්‍රශංසා සහගත

ගතිගුණවලින් තම ගතිගුණ හැඩගස්වා ගැනීමයි. නිවැරදි දැනුම තුළින් යහපත විධිමත් භාවය සාර්ථකත්වය යනාදියට උපකාර කිරීමය.

භෞතව ඉස්ලාමය දෙලොවෙහි සඳහන හිමි කර ගන්නා ලෙසත් ඒ දෙකෙහි පවතින භාග්‍යයන් පරිපූර්ණ කර ගන්නා ලෙසත් නියෝග කරයි. එමෙන්ම දිරි ගන්වයි. මුළුමනින්ම විස්තරාත්මක ව කුර්ආනයේ හා සුන්නාවේ සඳහන් ඉස්ලාම් දහම පිළිබඳ කරුණු සිතා බලන්නේ කවරේකු ද බහු එම මාර්ග්‍යදේශය වෙතට එම යහමග වෙතට යොමු වීමෙන් මිස මිනිසාට වෙනත් යහපත් නොමැති ව බව දැන ගනී. එමෙන්ම වින්තන ගතිගුණ ක්‍රියාකාරකම් තිසි ලෙස හැඩගස්වා ගනී. මෙලොව කරුණු නිවැරදි කර ගනී. යහපත පොදු අවශ්‍යතා හා තනි පුද්ගල අවශ්‍යතා වෙත යොමු කරන සියලු දෑ වෙත මග පෙන්වයි.

IslamHouse.com

 @IslamHousesi

 islamhousesi

 islamhouse.com/si/

 IslamHouse-153825271615795

 channel/UCIkxdDclBpRBNSqaykgwhmQ

For more details visit
www.GuideToIslam.com

contact us :Books@guidetoislam.com

 Guidetoislam.org

 Guidetoislam1

 Guidetoislam

 www.Guidetoislam.com

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

هاتف: +٩٦٦١١٤٤٥٤٩٠٠ فاكس: +٩٦٦١١٤٩٧٠١٣٦ ص ب: ٢٩٤٦٥ الرياض: ١١٤٥٧

ISLAMIC PROPAGATION OFFICE IN RABWAH

P.O.BOX 29465 RIYADH 11457 TEL: +966 11 4454900 FAX: +966 11 4970126

පොත ගැන කෙටියෙන්

මුළුමනින්ම විස්තරාත්මක ව කුර්ආනයේ හා සුන්නාවේ සඳහන් ඉස්ලාම් දහම පිළිබඳ කරුණු සිතා බලන්නේ කවරෙකු ද ඔහු එම මාර්ගෝපදේශය වෙතට එම යථාමග වෙතට යොමු වීමෙන් මිස මිනිසාට වෙනත් යථාපත් නොමැති ව බව දැන ගනී. එමෙන්ම චින්තන ගතිගුණ ක්‍රියාකාරකම් තිසි ලෙස හැඩගැස්වා ගනී. මෙලොව කරුණු තිවැරදි කර ගනී. යථාපත පොදු අවශ්‍යතා හා තනි පුද්ගල අවශ්‍යතා වෙත යොමු කරන සියලු දෑ වෙත මග පෙන්වයි.

